Ivan Vasilievici

COMEDIE ÎN TREI ACTE

Personajele:

Actul întâi

ZINAIDA MIHAILOVNA – actriţa de cinema

ULIANA ANDREEVNA – soţia administratorului de bloc Bunsa

ŢARINA

TIMOFEEV – inventator

MILOSLAVSKI JORJ

BUNŞA-KOREŢKI – administrator de bloc

JŞPAK ANTON SEMIONOVICI

IOANN CEL GROAZNIC*

IAKIN – regizor de film

DIACUL

TRIMISUL SUEDEZ

PATRIARHUL

OPRICINICI**

STOLNICI

CÂNTAREŢI DIN G-UZLE

MILIŢIA

— Variantă arhaică, emfatică a numelui Ivan (n.t.): „* De la *opricinină* – regimul politic din timpul lui Ivan cel Groaznic; forţele militare şi poliţieneşti ale acestui regim (n.t.).

O locuinţă din Moscova. *Camera lui*, *Timofeev şi*, *alături*, *camera lui Şpak*, *închisă cu lacătul*. *În afară de asta*, *an-treul în care se află un difuzor de radio*. *În camera lui Timofeev e dezordine*. *Paravane*. *Un aparat de dimensiuni uriaşe şi de o construcţie neobişnuită*, *probabil un radio receptor la care lucrează Timofeev*. *În aparat-o mulţime de lămpi*, *în care se aprind şi se sting lumini*. Timofeev *are părul vâlvoi şi ochii roşii de nesomn*. *E îngrijorat*.

Timofeev apasă pe unul din butoanele aparatului. *Se aude un sunet melodios şi plăcut*.

TIMOFEEV Din nou un sunet de aceeaşi înălţime…

Iluminarea se schimbă.

Se stinge a cincea lampă… De ce n-o fi lumină? Nu mai înţeleg nimic. Să verificăm. (*Calculează*.) A doi, A trei… unghiul dintre direcţiile axelor pozitive… Nu înţeleg nimic! Cosinus, cosinus… Aşa e!

În difuzorul din antreu izbucneşte deodată o voce fericită:

„*Ascultaţi continuarea operei* Pskoviteanka*! după *care năvălesc clopotele şi începe să cânte o muzică hârtită*.

M-am plictisit de Ioann şi de clopotele lui! Nemaivorbind de faptul că i-aş deşuruba capul celui care pune asemenea difuzoare. Şi doar i-am spus să-l scoată, că-l repar eu! Eu n-am timp! (*lese în fugă în antreu şi închide difuzorul*; *difuzorul scrâşneşte şi amuţeşte*. *Se întoarce în camera lui*.) Unde-am rămas?... Cosinus... Ba nu, administra

— Operă de Rimski-Korsakov, pe un libret având la bază un subiect inspirat din domnia lui Ivan cel Groaznic (n.t.).

I torul! (*Deschide fereastra*, *se apleacă în afară*, *strigă*.) Uliana Andreevna! Unde-i scumpul dumneavoastră consort? N-aud! Uliana Andreevna! Doar l-am rugat să scoată difuzorul! N-aud. Să ia difuzorul, zic! Spuneţi-i să aibă puţină răbdare că o să-i pun eu un aparat de radio! Va prinde şi Australia! Spuneţi-i că m-a exasperat cu Ioann cel Groaznic al lui! Şi pe deasupra mai şi hârâie! Nu, difuzorul hârâie! Eu n-am timp! Mie-mi cântă clopotele în cap. N-aud! Bine! (*închide geamul*.) Unde-am rămas?... Cosinus... Mă doare o tâmplă... Unde o fi Zina? Acum ar fi bun un ceai. (*Se apropie de geam*.) Ce om ciudat... cu mănuşi negre... Ce-o fi vrând? (*Se aşază*.) Să mai încerc totuşi... (*Apasă pe butoanele aparatului*, *declanşând acelaşi sunet îndepărtat şi melodios şi schimbând lumina înlămpi*.) Cosinus şi clopote... (*No*tează *ceva pe o hârtie*.) Cosinus şi clopote... şi clopote... cosinus adică...(*Cască*.) Sună, hârâie... ce administrator muzical... (*Picoteşte şi adoarme chiar lângă aparat*.)

Lumina în lămpi se schimbă. *Apoi se stinge*. *Camera lui Timofeev se cufundă în întuneric şi nu se mai aude decât sunetul îndepărtat şi melodios*. *Se luminează antreul*. *Intră* Z în a i d a Mihailovna.

ZIXAIDA (*în antreu*, *ascultă eu atenţie sunetul melodios*): E acasă. Încep să mă tem de-a binelea că va înnebuni cu aparatul ăsta. Sărmanul de el!... Şi acum îl mai aşteaptă şi lovitura asta... Am divorţat de trei ori... Da, de trei ori, pe Zuzin nu-l mai pun la socoteală... Niciodată însă n-am simţit o asemenea emoţie. Îmi imaginez ce o să urmeze! Numai de n-ar ieşi scandal! Sunt atât de obositoare scandalurile astea... (*Se pudrează*.) Ei, înainte! E mai bine să tai fără întârziere nodul gordian... (*Bate la uşă*.) Koka, deschide!

TIMOFEEV (*în întuneric*): A, fir-ar să fie!... Cine naiba-i acolo?

ZINAIDA Eu sunt, Koka.

Camera lui Timofeev se luminează. *Timofeev deschide uşa*. În

locul radioreceptorului e un aparat straniu, *nemaivăzut*-Koka, tu nu te-ai mai culcat? Koka, aparatul ăsta te va distruge. Aşa nu mai merge! Şi iartă-mă.

Koka, dar toate cunoştinţele mele afirmă că e imposibil să vezi trecutul şi viitorul. E o idee pur şi simplu dementă, Koka. O utopie.

TIMOFEEV Zinocica, eu în locul tău n-aş fi atât de sigur că acele cunoştinţe ale tale se pricep la asemenea probleme. Pentru asta trebuie să fii specialist.

ZINAIDA Iartă-mă, Koka, dar sunt printre ei specialişti formidabili.

TIMOFEEV înţelege odată că pe undeva e o. mică greşeală, una micuţă de tot. O simt, o intuiesc, uite e pe-aici pe undeva… hoinăreşte pe-aici! Şi o voi prinde. ZINAIDA Zăucăeunsfint!

Pauză, *Timofeev se ocupă de calcule*.

Iartă-mă te rog că te deranjez, dar trebuie să-ţi dau o veste îngrozitoare… Nu, nu mă pot hotărî… Azi, la cofetărie, mi-au şparlit mănuşile. Foarte ciudat! Le-am pus pe măsuţă şi… m-am îndrăgostit de altul… Koka… Nu, nu pot… Eu bănuiesc că au făcut-o cei de la măsuţa vecină… Mă înţelegi?

Nu… Ce măsuţă?

Ah, doamne, te-ai tâmpit de tot cu maşina asta! Bine, mănuşile… Ce-i cu mănuşile?

Ce mănuşi, m-am îndrăgostit de altul. Aşa a fost să fie!…

Timofeev o priveşte tulbure pe Zinaida.

Nu mă contrazice te rog… şi fără scene! De ce fac oamenii neapărat o dramă din despărţire? Hai recunoaşte, Koka, nu-i deloc obligatoriu. De data asta e, în sfârşit, un sentiment adevărat, iar toate celelalte din viaţa mea au fost rătăciri… Mă întrebi, cine este el? Şi crezi, bineînţeles, că e Mâlceanovski? Ei bine, nu: e un regizor de film, foarte talentat… Să nu ne mai/ jucăm de-a v-aţi ascunselea, e Iakin. TIMOFEEV Aşa…

Pauză.

ZINAIDA Ce ciudat! Prima dată în viaţă mi se întâmplă aşa ceva. I se spune omului că nevasta l-a înşelat, fiindcă într-adevăr te-am înşelat, iar el cică – aşa! E de-a dreptul nepoliticos!

TIMOFEEV ZINAIDA

TIMOFEEV ZINAIDA

TIMOFEEV ZINAIDA

JIMOFEEV ZINAIDA

El… ăsta… cum îi zice… e blond, înalt? Asta-i chiar nesimţire! Atâta lipsă de interes pentru propria soţie! Pricepe odată că blondul e Molceanovski! Iar Iakin e cel talentat!

Pauză.

Mă întrebi unde vom sta? La ora cinci plecăm împreună la Gagrî, să alegem locul pentru filmări, iar când ne întoarcem, urmează să i se dea o locuinţă într-un bloc nou, dacă nu minte, bineînţeles…

(*tulbure*): Probabil că minte.

Ce tâmpenie să jigneşti un om din gelozie! Doar n-o fi minţind chiar în fiecare clipă.

Pauză.

M-am gândit mult în ultimele nopţi nedormite şi am ajuns la concluzia că noi doi nu ne potrivim.

} Lu sunt prinsă toată de film… de artă, iar tu cu aparatul ăsta… Totuşi mă uimeşte calmul tău! Ba chiar îmi vine să-ţi fac o scenă. Ei, asta e… (*Se duce după paravan şi scoate o valiză*.) Mi-am adunat deja lucrurile ca să nu te chinui. Dă-mi te rog bani de drum, ţi-i trimit înapoi din Caucaz. TIMOFEEV Uite o sută patruzeci… o sută cincizeci şi trei de ruble… atâta am.

Mai uită-te şi în buzunarul sacoului.

(*după ce s-a uitat*): Nici în sacou nu mai sunt.

Ei, hai, sărută-mă. Adio, Koka. E totuşi trist pe undeva… Doar am trăit împreună unsprezece luni încheiate!… Sunt uimită, sunt pur şi simplu uimită!

ZINAIDA TIMOFEEV ZINAIDA

Timofeev o sărută pe Zinaida.

Dar nu mă scoate din spaţiu deocamdată. Cine ştie ce se poate întâmpla. De altfel, tu nici n-ai fi capabil de o asemenea ticăloşie. (*Iese în antreu*, *închide* după *sine* aşa *principală*.)

TIMOFEEV (*se uită prostit în urma ei*): Singur… Cum de m-am însurat? Cu cine? De ce? Ce-i cu femeia asta? (*La aparat*.) Singur… De altfel n-o condamn, într-adevăr, cum să trăieşti cu un om ca mine? Ce să-i faci? Dacă mi-e dat să fiu sân

ULIANA

TIMOFEEV ULIANA

TIMOFEEV

ULIANA TIMOFEEV

ULIANA
TIMOFEEV ULIANA
TIMOFEEV
ULIANA
TIMOFEEV
MILOSLAVSKI

gur… în schimb, nu mă va deranja nimeni… Cincisprezece… şaisprezece…

Un sunet melodios.

În antreu se aude soneria. *Ţlrlitul ei devine insistent şi sâcâitor*.

Ei, cum se poate lucra în asemenea condiţii?…

Iese în vestibul, *deschide uşa de la intrare*. *Apare*

U liana Andreevna.

Bună ziua, tovarăşe Timofeev. Ivan Vasilievici n-a trecut pe la dumneavoastră? Nu.

Transmiteţi-i Zinaidei Mihailovna că m-a rugat Maria Stepanovna să-i spun că manichiurista i-a arătat Annei Ivanovna un material din pachet, şi dacă Zinaida…

Nu-i pot transmite nimic Zinaidei Mihailovna, pentru că a plecat. Unde a plecat?

Cu amantul ei, în Caucaz, iar apoi se vor muta într-o casă nouă, dacă el nu minte, desigur… Cum aşa, cu amantul?! Ce chestie! Şi dumneavoastră o spuneţi atât de calm! Sunteţi un tip original!

Uliana Andreevna, mă deranjaţi. Ah, iertaţi-mă! Dar ce fire aveţi, tovarăşe Timofeev! Dacă eram în locul Zinaidei Mihailovna, şi eu aş fi plecat.

Dacă aţi fi fost în locul Zinaidei Mihailovna, eu m-aş fi spânzurat.

Cum vă permiteţi să-i închideţi uşa în nas unei doamne, bădăranule! (*Pleacă*.) (*se întoarce în camera sa*): Momâia dracului!

Apasă pe butoanele aparatului, *şi camera lui dispare într-o beznă totală*.

Uşa de la intrare se deschide încetişor, *în cadrul uşii apare* Miloslavski, *prost îmbrăcat*, *cu o faţă bine rasă*, *de artist*, *în mănuşi negre*. *Ascultă la uşa lui Timofeev*.

— Toată lumea e la slujbă, iar ăsta stă acasă. Repară patefonul. (*La uşa lui Şpak*, *citeşte inscripţia*.) Şpak, Anton Semionovici. Păi, atunci, hai să trecem pe la Şpak… Ce lacăt comic, de mult n-am mai dat peste unul ca ăsta. Ba nu, văduva de pe Miasniţki avea unul la fel. Deci,

vom folosi numărul şase. (*Scoate şperaclele*.) Stă omul la instituţia lui şi probabil că-şi zice: ah, ce lacăt minunat mi-am pus la uşă! Când de fapt acest lacăt nu serveşte la altceva decât să arate că stăpânul nu-i acasă… (*Deschide lacătul de la camera lui Şpak, închide uşa în aşa fel încât lacătul rămâne la locul lui*.) A, ce interior splendid!… Asta da vizită. Are şi telefon separat. Ce confort! Şi ce ordonat e, şi-a notat şi numărul de la serviciu. Iar dacă tot l-a notat, trebuie în primul rând să-l sun, ca să nu seiste vreo neînţelegere. (*La telefon*.) Secţia de transport interurban. Mersi. Interior cinci sute unu. Mersi. Cu tovarăşul Şpak. Mersi. Tovarăşul Şpak? Bonjur. Tovarăşe Şpak, astăzi rămâneţi până la sfârşit la slujbă?… La telefon o actriţă… Nu, nu ne cunoaştem, dar doresc la nebunie să vă cunosc. Deci staţi până la patru? Vă mai sun eu, sunt foarte insistentă… Nu, blondă. Contraltă. Bine, pa! (*Pune receptorul în furcă*.) A fost cumplit de mirat. Ei, să ne apucăm de lucru… (*Forţează dulapul şi scoate un costum*.) Şeviot… O!… (*îşi scoate hainele, le împachetează într-un ziar, îşi pune costumul lui Şpak*.) îmi vine ca turnat… (*Forţează sertarul mesei şi scoate un ceas cu lanţ şi un portţigaret pe care le bagă în buzunar*.) Ce s-au mai umplut toţi de obiecte în trei ani cât am lipsit din Moscova! E o plăcere să lucrezi. Patefonul e admirabil… Şi pălăria… Numărul meu. Ce zi reuşită… Uf, am obosit! (*Deschide bufetul, scoate o sticlă de vodcă şi ceva de mâncare, bea*.) Cu ce şi-o fi dregând vodca? Excelentă vodcă!… Nu, nu e pelin… Şi ce plăcut e la el în cameră. Uite că îi place şi lectura… (*Ia o carte, citeşte*.) „Lângă Moscova-ţariră, într-al chefului prilej, stă Ivan, ţarul cel groaznic, mândră-i ceata de viteji… Cupele mu-iate-n aur strălucesc pe masa lui, opricinicii, pe-alături, beau de mama focului…” Drăguţă poezie! Frumoasă poezie!… „Să-mi trăiţi în sănătate, voi oşteni şi dregători, hai loviţi mai tare-n strune, barzilor-privighetori…” Îmi place poezia asta. (*La telefon*.) Secţia de transport interurban. Mersi. Interior cinci sute unu… Mersi. Cu

TIMOFEEV

BUN ŞA

tovarăşul Şpak. Mersi. Tovarăşe Şpak? Tot eu sunt… Spuneţi-mi cu ce vă dregeţi vodca? Numele meu e învăluit în mister… De la Teatrul Mare… Ce surpriză o să aveţi astăzi!… „Lângă Moscova-ţarină, într-al chefului prilej…” (*Pune receptorul în furcă*.) E cumplit de mirat. (*Bea*.) „Cupele muiate-n aur strălucesc pe masa lui…” *Camera lui Şpak se cufundă în întuneric, iar cea a lui*

Timofeev se luminează treptat.

Aparatul emite acum mai des sunete melodioase; *din timp* în *timp în jurul aparatului se schimbă lumina*.

S-a aprins! S-a aprins! Aşa mai zic şi eu… *Uşa de la intrare se deschide şi intră* Bu n ş.a. *În primul rând îşi îndreaptă atenţia spre difuzor*.

Fac eforturi trudnice ca să introduc cultura în casa noastră. Am radioficat-o, dar ignoranţii ăştia nu profită câtuşi de puţin. (*împinge ştecherul în priză*, *dar aparatul tace*.) E pauză! (*Bate în uşă la Timofeev*.)

TIMOFEEV Da, cine-i acolo? Intră… lovi-te-ar damblaua!…

Intră Bunşa.

Ăsta mai lipsea!… BUNŞA Eu sunt, Nikolai Ivanovici.

TIMOFEEV Văd, Tvan Vasilievici. Şi mă mir, Ivan Vasilievici! La vârsta dumitale ar trebui să stai acasă şi să-ţi dădăceşti nepoţii, nu să umbli toată ziua prin apartamente, cu cartea aia slinoasă… Sunt ocupat, Ivan Vasilievici, iartă-mă.

BUNŞA Asta-i cartea de imobil. Nepoţi n-am. Iar dacă n-am să mai umblu, se va întâmpla ceva îngrozitor.

TIMOFEEV Se va prăbuşi statul?

BUNŞA Da, se va prăbuşi, dacă nu se vor plăti chiriile-Aici, în casa asta, unii cred că nu-i nevoie să plăteşti, dar de fapt e absolut obligatoriu. Şi, în general, casa noastră-i cam ciudată. Trec prin curte şi mă cutremur. Toate ferestrele sunt deschise, toţi stau tolăniţi pe pervazuri şi povestesc nişte tâmpenii, de ţi-e şi ruşine să le asculţi.

TIMOFEEV Zău că nu înţeleg nimic! Trebuie să te trezeşti, cneazule!

BUN ŞA

TIMOFEEV

BUN ŞA TIMOFEEV

BUNŞA TIMOFEEV

BUNŞA

TIMOFEEV

BUNŞA

TIMOFEEV BUNŞA

TIMOFEEV BUNŞA

TIMOFEEV BUNŞA

TIMOFEEV BUNŞA

TIMOFEEV

Nikolai Ivanovici, nu-mi mai ziceţi cneaz, doar am dovedit cu documente că tata a plecat în străinătate cu un an înainte de a mă fi născut eu. Este deci clar că sunt fiul vizitiului nostru Pantelei. De altfel şi semăn cu Sanjelei. Păi, dacă eşti fiu de vizitiu, cu atât mai bine. Numai că eu n-am bani, Ivan Panteleevici. Spuneţi-mi cum scrie în acte: Ivan Vasilievici. Bine, bine.

Va conjur, plătiţi-mi chiria! Doar ţi-am spus, acum n-am bani… Pe mine m-a părăsit nevasta, iar dumneata mă, torturezi fără pic de milă.

Bine, dar de ce nu m-aţi anunţat? Păi ce te priveşte pe dumneata?

Mă priveşte, fiindcă trebuie s-o scot imediat din spaţiu.

M-a rugat să n-o scot din spaţiu. Trebuie oricum să notez în carte acest eveniment. (*Notează în cartea de imobil*.) Am să iau loc. N-ai de ce să iei loc. Cum să-ţi explic că n-am voie să fiu tulburat în timp ce fac această lucrare? Nu mai spuneţi! Explicaţi-mi. Sunt un om evoluat. Ieri s-a ţinut o conferinţă pentru administratorii de imobile care mi-a fost de mare folos. Am înţeles aproape tot. Despre stratosfera. În general, viaţa noastră e foarte interesantă şi instructivă, dar la noi în casă nimeni nu înţelege asta.

Ivan Vasilievici, dumneata când vorbeşti parcă delirezi.

Şi în general, casa asta a noastră e foarte ciudată. Şpak cumpără tot timpul lemn de mahon, dar chiria o plăteşte cu chiu cu vai. Iar dumneavoastră aţi făcut o maşină necunoscută. Ce chin, pe cuvântul meu! Vă implor, Nikolai Ivanovici, declaraţi-vă maşina'. Trebuie înregistrată! Cucoanele de la etaj au ajuns să spună că faceţi un aparat care o să dărâme toată casa. Şi ştiţi cum vine asta… pieriţi dumneavoastră, dar vă ţin şi eu companie. Care canalie a spus tâmpeniile astea?

BUNŞA TIMOFEEV

BUNŞA

TIMOFEEV

BUNŞA

TIMOFEEV

MILOSLAVSKI

BUNŞA

TIMOFEEV

BUNȘA

Iertaţi-mă, dar a spus-o chiar soţia mea, Uliana Andreevna.

Scuză-mă! Prea îndrugă cucoanele astea verzi şi uscate! De fapt, ştiu. Ştiu, dumneata eşti de vină, dumneata pisălog bătrân, bântui prin toată casa, spionezi, denunţi şi, mai ales, minţi! După aceste insulte înfiorătoare părăsesc locuinţa şi mă duc la miliţie. Eu ocup un post de răspundere şi, ca administrator, sunt obligat să urmăresc tot ce se-ntâmplă.

Stai!... Iartă-mă, m-am înfierbântat. Bine, hai „vino-ncoace. Uite, eu fac pur şi simplu experienţe de pătrundere în timp... Flar. cum să-ţi explic ce este timpul? Bănuiesc că nu ştii nici ce este spaţiul cu patru dimensiuni, mişcarea... şi în general... Bine, cu alte cuvinte... înţelege-mă: asta nu numai că nu va exploda, dar va aduce ţării un folos nemaipomenit... Cum aş putea să mă exprim mai simplu... Să zicem că eu vjjeau acum să străpung spaţiul şi să plec între

Să străpungeţi spaţiul? Această experienţă se poate face numai cu permisiunea miliţiei. Pe mine, ca administrator, mă neliniştește efectuarea unor astfel de experienţe în casa care mi-a fost încredinţată. O maşină misterioasă, închisă cu cheia...

Cum ai spus? Cheia? Ivan Vasilievici, mulţumesc! Mulţumesc! Eşti genial! Cheia! Ah, tembel aiurit ce sunt! Lucram cu mecanismul închis... Ia stai! Uită-te! Priveşte ce se va întâmpla acum... Să încercăm pe o distanţă mică, un unghi mic... (*întoarce cheia*, *apasă pe buton*.) Priveşte, vom trece acum prin spaţiu în timp... înapoi... (*Apasă pe buton*.)

Ţiuit. *Beznă*. *Apoi lumină*.

Zidul dintre camere a dispărut. *În camera lui Şpak*, *pe un scaun*, *stă* Miloslavski *cu o carte în mână şi bea*.

(*Extaziat*.) Ai văzut?

Ptiu, drace... Ce s-a întâmplat?

Nikolai Ivanovici, unde a dispărut peretele?!

Am reuşit! Am reuşit! Simt că înnebunesc! Asta era! Asta era!

Un cetăţean necunoscut în camera lui Şpak!

MILOSLAVSKI

BUN ŞA

TIMOFEEV

Scuzaţi-mă, care-i problema? Ce s-a întâmplat? (*îşi ia bocceluţa şi patefonul şi intră în camera lui Timofeev*.) Adineaori, aici era un

perete! Nikolai Ivanovici, veţi răspunde pentru perete conform legii. Iată ce maşină aţi făcut! A dispărut jumătate din apartament! Să te ia dracu', cu peretele dumitale cu tot! X-o să păţească nimic!

Apasă pe butonul aparatului.

Întuneric. *Lumină*. Peretele *se* aşază *la loc*, *închizând camera* lui *Şpak*.

Am mai văzut eu minuni ale tehnicii, dar aşa ceva – niciodată!

Doamne, simt că ameţesc! Am găsit, am găsit! Ah, omenire, ce te aşteaptă!… (*către Miloslavski*): Scuzaţi-mă, dumneavoastră cine sunteţi?

Cine să fiu? îl aştept pe prietenul meu Şpak. Cum adică îl aşteptaţi, dacă uşa e închisă pe dinafară cu lacătul?

Ce-aţi spus? Lacătul? Ah da… el s-a dus până la colţ după un ziar, iar pe mine… cum să zic… m-a închis…

Mai du-te dracului, cu întrebările astea banale! (*Către Miloslavski*.) Înţelegeţi? Am străpuns timpul! Până la urmă tot am reuşit!… Spuneţi-mi, deci aşa se poate da la o parte orice perete? Invenţia dumneavoastră n-are preţ, cetăţene! Vă felicit! (*Către Bunşa*.) Da te te uiţi aşa la mine, tăticule? Nu sunt'nici imprimat cu modelase şi nici nu cresc pe mine flori. BUNŞA Mă chinuie o vagă bănuială. Aveţi un costum exact ca al lui Şpak!

Nu mai spuneţi? Costumul? Doar n-o fi Şpak singurul care are costum în dungi la Moscova? Suntem prieteni şi întotdeauna ne cumpărăm stofa de la acelaşi magazin. Asta vă satisface? Şi pălăria e la fel. Şi pălăria.

Dar numele dumneavoastră care e? Sunt artist al teatrelor de stat, al celui mare şi al celor de cameră. Iar numele meu… ce nevoie aveţi de el? E prea cunoscut ca să vi-l mai spun.

MILOSLAVSKI
TIMOFEEV
BUNŞA
MILOSLAVSKI
BUNŞA
MILOSLAVSKI
TIMOFEEV
MILOSLAVSKI
MILOSLAVSKI
BUNŞA MILOSLAVSKI

BUNŞA MILOSLAVSKI
BUNŞA MILOSLAVSKI
TIMOFEEV
MILOSLAVSKI
TIMOFEEV MILOSLAVSKI
TIMOFEEV
MILOSLAVSKI
TIMOFEEV
MILOSLAVSKI
TIMOFEEV
MILOSLAVSKI
BUNŞA
MILOSLAVSKI TIMOFEEV
MILOSLAVSKI
BUNŞA
Miloslavski

Şi lănţişorul e tot ca al lui Şpak. Aoleu, ce pisălog mai sunteţi… Pălăria, lănţişorul… Mi se face de-a dreptul greaţă: … „într-al chefului prilej, stă Ivan, ţarul cel groaznic, mândră ceata-i de viteji".

Dar mai lăsaţi-l în pace pe bietul cetăţean. (*Către Miloslavski*.) Poate vreţi să vă întoarceţi în camera lui Şpak? Vă deschid eu peretele. În niciun caz. Sunt supărat pe el. Zău aşa, s-a dus după ziar şi a dispărut. Poate are de gând să lipsească vreo două ore. Mai bine mă mai uit la experienţa asta, mi-a plăcut tare mult. (*îi strânge mâna*): îmi pare bine! Aţi fost primul care aţi văzut… Primul, ca să zic aşa, martor. Ce-i drept, nu mi s-a mai întâmplat până acum să fiu martor! îmi pare foarte, foarte bine!… (*Către Bunşa*.) Ce te tot zgâieşti! Vezi, poate mă găureşti cu privirea! E administratorul nostru.

A, păi atunci e clar!… Pălăria, lănţişorul… ah, ce funcţie scârboasă! Dacă aţi şti câte neplăceri am avut din cauza unora ca el, cetăţene savant! Nu-i daţi importanţă. Aveţi dreptate, înţelegeţi, cetăţene artist… Cum să nu înţeleg? Spuneţi-mi, se poate ridica astfel şi peretele unui magazin? Vai, ce experienţă pasionantă!

Dumneavoastră aţi venit cu patefonul la Şpak? O să mă dea gata! Ce înseamnă toate astea? (*Către Bunşa*): Nu mai încetezi odată cu pisălogeala? (Către *Miloslavski*.) Să vă explic, nu-i (\ vorba de perete, asta e doar prima mişcare! Important e că, trecând de toţi aceşti pereţi, pot pătrunde în timp! înţelegeţi? Mă pot deplasa cu două, trei sute de

ani înapoi sau înainte! Şi am zis puţin trei sute… Nu, o astfel de invenţie n-a mai cunoscut lumea!… Sunt emoţionat! Astăzi m-a părăsit soţia, dar, înţelegeţi… Ah!… Cetăţene profesor, nu vă întristaţi, orice femeie v-ar lua de bărbat! Nici în cot să nu vă doară că v-a părăsit! Am şi scos-o din spaţiu.

(*Către Bunşa*): Ptiu, piei, drace!… Stă Ivan, ţarul cel groaznic… Ah, ce invenţie! (*Ciocăneşte*

TIMOFEEV

BUNŞA

MILOSLAVSKI

IOANN DIACUL

IOANN

DIACLL IOANN

DIACUL

IOANN

TIMOFEEV

MILOSLAVSKI

IOANN TIMOFEEV

În perete.) L-ai ridicat – ai intrat, ai ieşit – l-ai închis! Ah, Doamne Dumnezeule! Îmi tremură mâinile… nu mai am răbdare… Vreţi să pătrundem în trecut? Vreţi să vedem Moscova străveche?… Chiar nu vă e frică? N-aveţi emoţii? Nikolai Ivanovici! mai chibzuiţi înainte de a face asemenea experienţe într-o casă proprietate de stat.

II Dacă te mai amesteci o dată în experienţa cetăţeanului academician, să ştii că… Asta-i curată

1 pedeapsă pe capul omului. (Către *Timofeev*.)

(HDaţi-i drumul!

jâimofeev apasă pe butoanele aparatului. Ţiuit. Beznă. Deodată apare o sală în palatul lui Ioann cel Groaznic.

[Ioan n cu *sceptrul în mină, în veşminte de ţar, stă în jilţ*, iar *în faţa lui, aşezat la marginea mesei, scrie* Diacul. *Peste veşmintul împărătesc, Ioann poartă pe umeri un anteriu de opricinic. Se aude un cânt bisericesc îndepărtat, un dangăt înăbuşit de clopote*.

(*dictează*): …Şi cârmuitorului… (*scrie*): …Şi cârmuitorului… Către lăcaşul Domnului, preasfântului egumen Kozma… Kozma…

…Ţarul şi marele cneaz al întregii Rusii, Ivan Vasilievici… Ivan Vasilievici… I se închină.

O, Doamne! Priviţi! Păi acesta-i Ioann… Ptiu, drace!…

Auzind voci, Ioann şi Diacul îşi întorc capetele. Diacul ţipă şi fuge din sală. Ioann zvâcneşte şi *îşi* face *cruce*.

Piei! Dispari! Vai mie păcătosului!... Căzu blestemul pe capul meu cel urgisit! Ucigaş ticălos ce sunt, vai!... Piei!

Căutând ieşirea, Ioann se repede disperat în camera lui Timofeev, face *cruce pe pereţi*, se *zbate*, fuge *în antreu*, *dispare*.

E Ioann cel Groaznic! Încotro?... Staţi!... Doamne, dacă îl vede cineva!... Ţineţi-l! (*Fuge după Ioann*.)

Bunşa se repede la telefon.

OPRICINICUL

BUNŞA

MILOSLAVSKI OPRICINICtL

MILOSLAVSKI

BUNŞA MILOSLAVSKI

MILOSLAVSKI Unde ai de gând să telefonezi?

BUNŞA La miliţie!

MILOSLAVSKI Lasă receptorul, că-ţi rup mâinile! Vedeţi dumneavoastră, dânsul nu poate trăi nicio secundă fără miliţie!

În sală dă buzna un opricinic.

Unde sunt diavolii? Haida! Căsăpeşte-i! (*Către Bunşa*.) Unde e ţarul?

Nu ştiu! Ajutor!...

Închide maşina! Închide-o odată!

(*făcându-şi cruce*): Vai, diavolii! (îşi *aruncă securea*, dispare *din sală*.)

Închide-o! Întoarce cheia! Cheia! Asta da maşinuţă!

Bunşa apasă pe butoane, scoate cheia. Aparatul începe să ţiuie. Perdeaua de la fereastră se umflă, htniile sunt luate pe sus, Bunşa e suflat în sala tronului, îi scapă ochelarii.

Săriţi!... Încotro sunt dus?

Ce-ai învârtit, afurisitule, la maşină?

E suflat pe sus şi Miloslavski.

Beznă. Lumină. Sala tronului a dispărut. Beapare peretele.

În cameră nu mai e nici *Bunşa, nici Miloslavski. Au rămas* doar *patefonul*, bocceaua *şi ochelarii. Intră* Timofeev.

TIMOFEEV S-a închis în pod! Ajutaţi-mă să-l scot de acolo! Doamne, dar unde au dispărut? Unde? (*Se repede la aparat*.) Au mutat

săgeata în sens invers! Au fost duşi?... Ce va fi acum?... Bunşa! Bunşa! Ivan Vasilievici!

Strigătul îndepărtat *al* lui *Ioann*.

Şi ăsta care urlă în pod!... Dar cheia? Unde e cheia?... Doamne, au scos cheia! Acuma ce-aş putea să fac?!? Ce să fac?! Cheia a dispărut... Păi, da, au scos cheia... Ivan Vasilievici! De ce ai scos cheia?! De fapt, degeaba strig. Au luat cheia cu ei. Să-l aduc pe ăla în cameră?(*Iese în fugă*.)

Pauză. *Se deschide uşa de la intrare şi apare* Ş p a k.

ŞPAH Am o nelinişte de când m-a sunat blonda aceea \ de la Teatrul Mare. N-am avut răbdare să stau până la sfârşit la slujbă...(*Pipăie lacătul de la uşa sa*.) Doamne!...

Camera lui Şpak se luminează. *Şpak intră*, *se repede laj masa* de *scris*.

Doamne! (*Se repede la dulap*.) Doamne! (*La telefon*.) Miliţia, vă rog! Miliţia?! în strada Bannaia zece – un furt grandios, tovarăşe!... Cine a fost prădat? Păi eu, bineînţeles! Şpak! Şpak e numele meu! M-a furat o blondă! *La difuzor începe să cânte muzica*.

Tovargşe şef... Difuzorul cântă! Paltonul şi costumele!... De ce vă supăraţi? Mă ascultaţi? Bine, dau eu o fugă până la dumneavoastră, vin imediat! Dumnezeule mare, Dumnezeule!... (*Se repede afară din cameră plângând şi dispare după*\) *viişa de la intrare*.)

La difuzor răsună puternic muzica.

CORTINA

Actul al doilea

Camera lui Timofeev. În ea se află Ioan n *şi* T i în o f ce v, *amândoi neliniştiţi*.

IOANN O, Doamne Dumnezeule atotputernic!

TIMOFEEV Ssst... mai încet, mai încet! NiunaJ să nu ţipaţi, vă implor! O să se întâmple o mare nenorocire, sau, în orice caz, un mare scandal. Şi eu simt că-mi pierd minţile, dar încerc să mă stăpânesc.

IOANN Of, că greu îmi vine! mai glăsuieşte o dată, nu eşti diavol?

TIMOFEEV Ah, Doamne sfinte, doar v-am explicat o dată, în pod, că nu sunt diavol.

IOANN Vai, să nu minţi! Că de-o faci, pe ţar îl minţi! Nu prin dorinţa omenească, ci cu voia Domnului sunt ţar!

TIMOFEEV Foarte bine. Înţeleg că sunteţi ţar, dar vă rog să uitaţi pentru un timp acest lucru. N-am să vă spun ţar, ci pur şi simplu Ivan

Vasilievici. Credeţi-mă că tot spre binele dumneavoastră o fac.

IOANN Vai mie, vai… vai de Ivan Vasilievici! TIMOFEEV Ce să fac, eu vă înţeleg disperarea. Este într-adevăr o întâmplare deprimantă. Dar cine se putea aştepta la o asemenea catastrofă? Au luat cheia cu ei! Nu vă pot trimite chiar acum înapoi… Şi, nu ştiu dacă înţelegeţi, dar ei, amândoi, sunt acum acolo la dumneavoastră! Ce-o să se întâmple cu ei?

IOANN Ducă-se pe pustii! Le vor tăia capetele şi-atâta tot!

TIMOFEEV Cum adică le vor tăia capetele! Doamne, am trimis la pieire doi oameni! E imposibil! E monstruos.

Pauză.

Beţi o vodcă?

IOANN O, ce nenorocire pe capul meu!… Cu anason.

TIMOFEEV N-am cu anason. Beţi din asta cu stejărel de munte, să vă mai întremaţi şi să vă mai liniştiţi.

Şi eu la fol. (*Scoate vodca şi nişte gustări*.) Beţi.

IOANN Gustă tu din pocalul meu.

TIMOFEEV De ce? Ah, da… Credeţi că vreau să vă otrăvesc? Dragă Ivan Vasilievici, la noi aşa ceva nu se obişnuieşte. Şi de altfel în veacul nostru e mult mai uşor să te otrăveşti cu chilcă decât cu vodcă. Beţi fără grijă.

IOANN Bine, beau. Să fii sănătos. (*Bea*.) TIMOFEEV Mulţumesc frumos. (*Bea*.)

IOANN Care îţi e numele, vrăjitorule? TIMOFEEV Mă cheamă Timofeev.

IOANN Cneazul?

TIMOFEEV Ce cneaz? Un singur cneaz avem şi noi în toată Moscova, dar şi acela afirmă că e fiul unui vizitiu. IOANN Ah, canalia!

TIMOFEEV Când mă gândesc că ei sunt acolo, simt că înnebunesc, zău aşa!… Beţi. Luaţi şi nişte şuncă. IOANN E zi de post… TIMOFEEV Atunci luaţi chilcă.

IOANN Chelăriţa a făcut vodca? TIMOFEEV Hai să-i zicem chelăriţa, ar fi prea lung să vă explic…

IOANN Şi zici că tu ai născocit maşinăria aia?… O-ho-ho… A fost şi pe la mine unul din ăştia, făcuse nişte aripi… TIMOFEEV Chiar aşa…

IOANN L-am aşezat pe un butoi cu pulbere – las să zboare cât o pofti!… TIMOFEEV De ce aţi fost atât de necruţător?

IOANN Şi deci aici locuieşti tu? Ţi-e cam strâmt palatul –

TIMOFEEV Da, palatul nu-i cine ştie ce.

IOANN Şi unde îţi e jupâneasa? O fi la biserică? TIMOFEEV Nu cred. Jupâneasa mea a fugit astăzi în CaucaZ;

cu amantul ei, Iakin. IOANN Minţi!

TIMOFEEV IOANN

TIMOFEEV IOANN

Zău!

Şi le-aţi luat urma? Când îi prind, să-l tragă pe

Iakin în ţeapă, asta în primul rând…

Ba nu, de ce? Nu… Se iubesc, laso-i st fie fericiţi.

Ai şi tu dreptate. Eşti un om bun… Ah, Doamne!

Eu stau aici… iară suedezii, te pomeneşti c-or fi luat deja ţinutul Kem! Boierule, caută cheia!

Trimite-mă înapoi!

TIMOFEEV Aş fi dat eu fuga chiar acuma la un lăcătuş, dar n-am niciun ban în cast. I-am dat totul soţiei.

IOANN Ce? Bani? (*Scoate din buzunar o monedă de aur*.)

TIMOFEEV Aur? Suntem salvaţi! Alerg numaidecât la un magazin de bijuterii, apoi la lăcătuş, îmi face cheia şi deschidem imediat aparatul. IOANN Merg şi eu cu tine.

TIMOFEEV Pp stradă? O nu, Ivan Vasilievici, asta nu se poate! Drmneâvoastră rămâneţi aici şi faceţi în aşa fel ca să nu vă trădaţi cu nimic prezenţa. Ba chiar am să vă închid şi dacă bate cineva, să nu deschideţi. Drşi n-are cine să vină. Noroc cu Iakin că mi-a luat soţia… Deci, aşteptaţi-mă, şi staţi liniştit. IOANN O, Doamne!…

TIMOFEEV Peste o oră sunt aici. Deci – liniştit, da?

Timofeev pleacă închizând uşa camerei sale. *loann*, *singur cercetează lucrurile din cameră*. *Din stradă se aude zgomotul unui automobil*. *loann se uită cu precauţie pe fereastră*, *face un salt înapoi*. *Bea vodcă*.

IOANN (*antă încet*): Mari păcate-am făptuit… ajută-mă, Doamne… ajutaţi-mă făcători de minuni ai

Moscovei…

Bate cineva la uşă. *loann tresare*, *face semnul crucii pe uşă*, *bătăile încetează*.

ULIANA (*dincolo de uşă*): Tovarăşe Timofeev, scuzaţi-mă că mi-am permis din nou să vă deranjez, mai ales că aveţi şi o dramă în familie… Ivan Vasilievici n-a fost pe la dumneavoastră? E căutat prin

toată casa. Tovarăşe Timofeev, n-aveţi dreptul să nu răspundeţi! Dumneavoastră, tovarăşe Timofeev, sunteţi un om necivilizat!

Ioann face cruce peste uşă şi vocea Ulianei nu se mai aude.

Z [N-AI DA

IOANN Toate sunt în puterea crucii! (*Bea vodcă*.)

Pauză.

Apoi în uşă se întoarce cheia. *Ioann face cruce peste uşă*, *dar asta nu ajută*. *Atunci Ioann se ascunde după paravan*.

Uşa se deschide şi intră Zi na i d a. *Aruncă geamantănaşul*.

E necăjită.

Ce ticălos! S-a năruit totul! Iar eu… de ce i-oi fi dezvăluit totul acestui om sfânt?… (*Se uită pe masă*.) Păi sigur, de disperare a început să bea. Da, a început să bea… Şi patefonul… de unde o fi patefonul? Bun patefon… Koka, nu eşti acasă? Nu înţeleg nimic!… Aici a fost o orgie… Probabil că s-o fi dus după vodcă… Cu cine o fi băut? (*Desface bocceaua*.) Pantaloni! Nu înţeleg nimic! (*Porneşte patefonul*, *oftează*.)

Ioann, *din spatele paravanului*, *se uită printr-o crăpătură*.

Şi iată-mă din nou aici… înşelată în modul cel mai neruşinat…

Peste câtva timp sună cineva la uşa principală, *Zinaida iese* în *antreu*, *deschide uşa*. *Intră* I a k i n, *un tânăr care poartă basc*, *pantaloni până la genunchi*, *cu o barbă care-i creşte mai mult sub bărbie*.

TAKIN Zina, eu sunt. ZINAIDA Cum? Dumneata?! Ieşi afară!(*Revine în camera lui Timofeev*.)

IAKIN (la *uşă*): Zinaida Mihailovna, eşti singură? Deschide-mi te rog!

ZINAIDA Nemernicilor nu le deschid din principiu.

IAKIN Zina! Te implor, Zina, îţi explic imediat totul. Zina, ascultă-mă.

Zinaida deschide *uşa*.

ZINAIDA TAKIN

(*Intrând în camera lui Timofeev*.) Zinocika, ce s-a întâmplat? De ce ai fugit? Nu înţeleg… Karp Savelievici, eşti un nemernic! Doamne, ce cuvinte! Zinocika, e o neînţelegere, jur pe platoul de filmare!

ZINAIDA Neînţelegere… Auzi explicaţie!… Eu îmi las bărbatul, acest sfânt se dedă la beţie, ca ultimul nenorocit, părăsesc un admirabil spaţiu locativ, mă despart de un om care mă diviniza, care-mi ştergea şi praful de sub tălpi… un inventator genial!… Mă duc la canalia asta şi… IAKIN Zina, ce cuvinte!…

ZINAIDA încă nu le-ai auzit pe cele mai potrivite! Şi, cu două ore înaintea plecării noastre, găsesc la el o femeie necunoscută!... IAKIN Zina!... ZINAIDA Pe care o ţine tandru de mână!...

IAKIN Zinocika, repetam o scenă cu ea! E obligaţia mea profesională! ZINAIDA Să o apuci de coate? Hai, spune-mi: să o apuci de coate?! (îi *dă* o *palmă*.)

IAKIN Zinaida Mihailovna! Tovarăşi, ce înseamnă asta? ZINAIDA Ieşi afară!

IAKIN Zinaida, înţelege-mă odată, era o secvenţă! Şi zău aşa, mai e şi cârnă! ZINAIDA Cum? Va apărea în film?

IAKIN Un rolişor... Un fleac de episod, mic, mititel de tot! Doar nu pot sărai fac filmul fără nicio cirnă! Şi apoi dă-mi voie, m-ai lovit! Dai într-un regizor.

ZINAIDA Filmează cârne, filmează-le şi pe cele fără nas dacă vrei!... Eu m-am săturat! Plec la Kosoi, la filmările cu *Boris Godunov*! IAKIN Kosoi e un cârpaci, o să dea chix! Nu va face nimic!

ZINAIDA îmi pare rău, dar filmul a fost aprobat! Şi eu o voi juca pe ţarină! Nu mă mai interesează Gagra şi nici *Merele* dumitale *de aur*.

IAKIN Dar înţelege-mă: n-au găsit pe nimeni potrivit pentru rolul lui Ioann cel Groaznic! Filmul o să fie amânat la toţi dracii, şi atunci îţi vei aduce aminte de mine, Zinaida!

ZINAIDA Nu au un Ioann? Scuză-mă, dar am şi repetat cu el.

IAKIN Unde ai repetat?

ZINAIDA Aici, chiar în locuinţa mea... Şi când am ajuns la scena când Boris e proclamat ţar, Kosoi, cât e el de dur, a început să plângă ca un copil!... IAKIN Aţi repetat fără ca eu s-o ştiu? Asta-i trădare. Zinaida! Cine îl joacă pe Boris, pe ţar? Cine? IOANN (*ieşind de după paravan*): Care ţar Boris? Prăpăditul de Boriska?!

Zinaida şi Iakin încremenesc.

Ia \inoncoace, drăguţule!

ZINAIDA IAKIN

ZINAIDA IOANN

IAKIN ZINAIDA

IOANN

IAKIN

Doamne, asta ce-o mai fi?!

Cum, chiar repetaţi? Dumnezeule, ce tip aţi ales! Cine e ăsta?

Boris să fie ţar?... Deci el, videamil, cu un mare rău îi plăteşte

ţarului pentru un mare bine!... A vrut să domnească el şi să stăpânească peste toate!... Vinovat de moarte! Bravo!

Doamne... Iakin, explică-mi... Iakin, ascunde-mă!... Ei, fie! Va vorbi Boris cu gâdele mai târziu! (*Către Iakin*.) De ce ai supărat-o pe jupânească, vierme?

Minunat! Impresionant! Nemaivăzut!... Nici nu vă recunosc aşa machiat. Cine sunteţi? Permiteţi-mi să mă prezint: Karp Iakin. Douăzeci de mii, iar mâine dimineaţă la nouă studioul semnează un contract cu dumneavoastră. Regizor o să fiu eu. Cum vă numiţi? Ah prăpăditule! Buboi scârbavnic! Bravo! Zinaida, de ce mi l-ai ascuns? *Ioann ti loveşte pe Iakin cu sceptrul*.

Dar vă rog frumos!!! Ce „aţi înnebunit?... Ajunge!...

În genunchi, mişelule! (*îl apucă pe Iakin de barbă*.)

Asta întrece orice limită, ăsta-i huliganism! Probabil că am înnebunit... Cine sunteţi? Cine sunteţi?

IOANN Cneaz Timofeev, la mine! L-am prins pe cel ce te-a ruşinat, pe câinele de Iakin! Ajutor!... Cetăţeni!... Săriţi!... Ajutor! Ce-i cu ăsta? Un bandit! Un hoţ în locuinţă!

În antreu apare Ş p a k, *ascultă cu atenţie strigătele*.

Ah, nu! Dumnezeule, am înţeleşi E ţarul cel adevărat! Lui Koka i-a reuşit experienţa! (*Către Ioann*.) Lăsaţi-l, vă implor!

(*scoate un cuţit de sub caftan şi strigă către Iakin*.) Roagă-te, pui de năpârcă!

Şpak se uită pe uşă. Viaţă sau moarte, roagă-te jupânesei!

IOANN IAKIN

IOANN

IAKIN ZINAIDA

IAKIN ZINAIDA

IOANN

IAKIN (*răguşit*): Viaţă...

IOANN Ridică-te, spurcăciune!

IAKIN Ce înseamnă asta, vă întreb? (Către *Şpak*.)

Cetăţene, scăpaţi-mă de tâlhar. ŞPAK Repetaţi, Zinaida Mihailovna? ZINAIDA Repe... repetăm...

IAKIN Ce repetiţie mai e şi as... Cetăţene!

IOANN Cum... Sărută mâna! Ce, nici atâta nu ştii, nemernice! IAKIN Mâna? De ce să... îndată, îndată... (*îi sărută mâna* lui *Ioann*.) ZINAIDA (*către Ioann*) Vă implor, aşezaţi-vă.

Ioann se aşază.

ŞPAK Ce firesc jucaţi! Ce ţar tipic, seamănă cu Bunşa al nostru. Numai ca ăla are o faţă mai nătângă. M-au jefuit, Zinaida Mihailovna!(*Izbucneşte în lacrimi*.)

Iakin încearcă să se facă nevăzut.

IOANN încotro?! IAKIN Aici sunt, aici… ZINAIDA (către *Şpak*): Staţi puţin, nu înţeleg nimic.

Cum adică, v-au jefuit?

ŞPAK Total, Zinaida Mihailovna! Scuzaţi-mă, cetăţeni, n-aţi întâlnit cumva pe scară o blondă de la

Teatrul Mare, cu nişte boccele? Ea m-a curăţat…

Aşa-i căsuţa asta a noastrs, Zinaida Mihailovna!…

IOANN Eşti nenorocit, om bun?

ŞPAK Cum să nu fiu nenorocit, cetăţene artist?… IOANN Da' ce ţi-au luat?

ŞPAK Un patefon, un portţigaret, o brichetă, ceasul, un palton de covercot, un costum, o pălărie… s-a ales praful de tot ce am agonisit muncind din greu!… (*Plânge*.) IOANN Da' tu de-ai cui eşti?

ŞPAK Iertaţi-mă, ce-i aia – de-ai cui, nu înţeleg? IOANN Al cui rob, zic? ZINAIDA O, Doamne, ce-o să mai urmeze şi-acum!…

ŞPAK Cam ciudat!… IOANN (*scoiind o monedă*): Ia, robule, şi slăveşte-l pe ţarul şi marele cneaz Ivan Vasilievici!… ZINAIDA Nu-i nevoie, ce faceţi?!

ŞPAK la vă rog, ce-i tot daţi cu robul! Ce rob vă sunt eu? De unde aţi mai scos şi cuvântul ăsta?

ZINAIDA

ŞPAK

IOANN

ZINAIDA

ŞPAK

IOANN IAKIN

IOANN IAKIN IOANN

A glumit!

Pentru asemenea glume se ajunge la judecătoria populară. Şi n-am nevoie de moneda dumnea – voastră care mai e şi falsă… Cum, spurcăciune vicleană, refuzi darul ţarului? îşi spune rolul, rolul.

Rolul acesta e injurios şi rog să nu mi-l spună mie. La revedere, Zinaida Mihailovna, îmi pare rău că am trecut pe la dumneavoastră.

Unde-i Ivan Vasilievici? Vreau să constate oficial jaful îngrozitor din locuinţa mea… (*Pleacă*.) Ascultă-mă, Karp! Dar, te implor, fii liniştit. Acesta e adevăratul Ioann cel Groaznic… Degeaba clipeşti din ochi.

Casa voastră-i o casă de nebuni, Zinaida… Nu, asta-i opera lui Koka. Ţi-am vorbit despre maşina lui… că vrea să cheme ba trecutul, ba viitorul… El l-a chemat din trecut pe ţar. Aiureli!

Şi eu sunt pe cale să-nnebunesc…

(*uitinda-se atent la Ioann*): Tovarăşi, ce înseamnă asta?… (Către *Zinaida*.) Cum? Ce? Vorbeşti serios?

Jur!

Dă-mi voie! În zilele noastre, la Moscova!…

Nu, asta-i… Doar a murit!

Cine a murit?

Eu… nu vorbeam despre dumneavoastră… acela-i altul care a murit… altul, care. Vreau un medic!… Se pare că am înnebunit… Atunci, putea să mă şi taie!

Apropie-te! Apropie-te şi răspunde! Până când ai de gând…

Io sunt… vă implor, nu puneţi mâna pe cuţit!… Dorm!… Zinaida, dă un telefon undeva, sal-A-ează-mă! Ce i-a căşunat pe mine? Unde e soţul dumitale? Să-l ia de aici! Ai ademenit-o pe jupânească? Eu… eu… Zilele mele…

Câine jigărit! Care zile? Uită-te la tine! Byrbat nemernic! Diavolul te-a învăţat somnul până-n amiază, după somn – căscatul neruşinat, el ţi-a dat durerea de cap după beţie şi câtealte rele, pocite pre numele lor!…

IOANN

ZINAIDA IAKIN IOANN

IAKIN IOANN IAKIN

IOANN IAKIN

IOANN IAKIN IOANN

IAKIN

IOANN

IAKIN

ZINAIDA

IAKIN

IOANN IAKIN IOANN

IAKIN IOANN

IAKIN

ZINAIDA

IOANN

ZINAIDA

IOANN

Sunt pierdut! Zinaida, şopteşte-mi ceva în slavoneşte!… Soţul dumitale n-are dreptul să facă astfel de experienţe!! (*Către Ioann*.) *Paki*, *paki*… *Ije herutimi*!… Înălţimea Voastră, milostiviţi-vă! Căieşte-te, bubă iubăreaţă! Numai să nu-l omorâţi!

Mă căiesc! /

Apleacă-ţi capul tău spurcat şi sărută tălpile *J* cinstite ale ruşinatei jupânese… Cu plăcert. Nu m-aţi înţeles!!! Nu m-aţi înţeles!… Cum să te înţeleg, dacă ru spui nimic! Ni: cunosc limbi străine, Înălţimea Voastră!… În vis se întâmplă astea sau în realitate?… Şi ce câmf zici că era la tine? Era un episod, jur pe platoul de filmare! Zinaida Mihailovna n-a înţeles! O iubeşti pe jupânească? O iubesc la nebunie!…

Cum să n-o iubeşti? Jupânească bogată-i în frumuseţi, faţa-i e dalbă, gura roşie, sprâncene-le-mbinate, la trup e-mbelşugată… Ce-ţi mai trebuie, câine?!

Nimic nu-mi mai trebuie!… Nimic! Atunci însoară-te, amărâtule! Cneazul o lasă. Îţi cer mâna, Zina!

De data asta n-o să mă mai înşeli, Karp? Am fost atât de des înşelata… Jur pe platourile de filmare. Jură-te pe preasfântul Serghie din Radonej! Mă jur pe preasfintul Serghie din Radonej!… Acum ascultă, preapăcătoasă barbă! Dacă aflu ceva rău despre tine… cu mâna mea te… te… Mă jur pe Serghie…

Nu-l întrerupe pe ţar! întrucât ocină n-ai, te blagoslovesc cu ocina din Kostroma. (*către Zinaida*): încă un minut şi pot fi dus direct la balamuc. Hai să plecăm mai repede!… Oriunde!… Du-mă de-aici… Iubite ţar, trebuie să ne grăbim la tren. Călătorie sprâncenată!

(*către Ioann*): Iertaţi-mă că-mi permit… nu înţeleg, cum de nu s-a gândit Koka… Nu puteţi rămâne aici îmbrăcat astfel… puteţi fi văzut… O, Doamne atotputernic!… Am şi uitat unde mă aflu… Am uitat!

ZINAIDA (*luând costumul lui Miloslavski*): Nu vă supăraţi. Vă sfătuiesc să vă schimbaţi. Nu înţeleg de unde au apărut zdrenţele astea? Karp, ajută-l.

IAKIN îngăduiţi-mi să vă ajut. Poftiţi după paravan.

IOANN Of, veşminte diavoleşti!… Of, ispită!…

Ioann şi Iakin dispar după paravan.

ZINAIDA Eu îi scriu între timp un bilet lui Nikolai Iva viei. (*Scrie*.)

IAKIN (*după paravanj*: N-aveţi nişte breteluţe? IOANN (*după paravan*): Nu te băga! IAKIN Am înţeles…

ZINAIDA (*citeşte*): „Koka! Mă întorsesem, dar plec din nou. Era să-l taie pe Iakin, şi acesta mi-a cerut mâna. Nu mă scoate din spaţiu… Zinaida".

Ioann iese de după paravan în costumul lui Miloslavski. E deprimat.

Aşa da! Doamne, ce seamănă cu Bunşa al nostru! Ochelarii îi lipsesc… IAKIN Uite nişte ochelari… ZINAIDA Vă sfătuiesc să vă puneţi ochelarii, (*îi pune ochelarii lui Ioann*.) Ca două picături! IOANN (*uitându-se în oglindă*) Ptiu!… ZINAIDA Ei, lângă (duiţi-ne să vă mulţumim… Aveţi un temperament tare furtunos!

IOANN Şi eu trebuie să rămân aici? O, Doamne, Dumnezeule!… Dar guzlele astea fermecate cum cânte? IAKIN Ăsta, vedeţi dumneavoastră, e un patefon… IOANN Nu te-a întrebat nimeni. IAKIN Tac… am înţeles… ZINAIDA E foarte simplu, puneţi acul aici şi învârtiţi puţin.

Patefonul cântă.

Aţi văzut?… Staţi aici şi jucaţi-vă. Vine Koka şi vă scapă.

IAKIN Ce mai e şi asta? Mi se încâlcesc gândurile… Patefonul… Koka… Ioann cel Groaznic…

ZINAIDA la mai lasă nervii ăştia! Da, e Ioann, da, cel Groaznic!… Şi ce-i atât de nemaipomenit?… Ei, la revedere!

IAKIN Cu adâncă plecăciune! IOANN Departe călătoriţi? ZINAIDA O da! IOANN (*către Iakin*): Îţi dăruiesc mantia împărătească.

IAKIN Pentru ce? ZINAIDA Ah, nu-l contrazice!

IAKIN Da, da… (*Se înveşmântează în anteriu*.)

Zinaida ia geamantanul şi iese împreună cu Iakin.

ZINAIDA (*în antreu*): Şi totuşi sunt fericită! Sărută-mă! IAKIN Delir! Delir! Delir! Jur pe Serghie din Radonej… (*Aruncă mantia şi iese împreună cu Zinaida*.)

Ioann rămâne singur. Se apropie de patefon şi II *porneşte. Bea vodcă. După o vreme sună telefonul. Ioann se apropie se uită îndelung la receptor, apoi îl ridică. Fala lui exprimă groază*.

IOANN (*în receptor*): Da' tu unde-mi eşti? (*Se uită sub masă şi îşi*

face cruce.)

ULIANA (*în antreu*): E cineva? Nu l-aţi văzut pe Ivan Vasilievici? (*Bale la uşa lui Timofeev*, *apoi intră*.) Ei poftim! Toată casa îl caută, au venit instalatorii, au plecat… nevasta-i umblă ca o aplicată pe la magazine după scrumbii, iar el şade într-o locuinţă străină şi se aghesmuieşte!… Ce-i cu tine, te-ai tâmpit? L-au jefuit pe Şpak, Spak îşi smulge părul din cap acolo, în curte, te caută, şi tu stai aici! De ce tac»? Dumnezeule, cu ce eşti îmbrăcat?

loann, *întorcându-i spatele*, *porneşte patefonul*.

Da ce înseamnă asta? Aţi mai văzut aşa ceva? A căpiat! Dumnezeule, mai are şi o gaură în pantaloni, la spate! Că doar nu te-ai bătut cu cineva? De ce-ţi întorci faţa? Ia fii bun şi arată-mi vânătăile!

loann se întoarce cu faţa.

Vai, Doamne Dumnezeule… Cu ce arătare semeni? Te uiţi cruciş de beat ce eşti! Eşti de nerecunoscut! IOANN Mai bine ai pleca de-aici. Ce zici? ULIANA Cum adică, să plec? Uită-te la tine în oglindă!…

Uită-te în oglindă!

IOANN Lasă-mă, băbuţo, sunt cuprins de jale… ULIANA Băbuţă?! Cum de-ai îndrăznit să spui aşa ceva, neobrăzatule? Sunt cu cinci ani mai tânără decât tine!

IOANN Hai, hai, aici chiar că minţi… Ghiceşte-mi, bătrânico, zi-mi ce-i cu suedezii.

ULIANA Da ce înseamnă toate astea?

Ş p a k *apare în antreu*, *apoi intră în cameră*.

ŞPAK Unde dracu’ o fi? Ivan Vasilievici, ce fel de administrator eşti dumneata? Priveşte cum mi-au curăţat camera! ULIANA Nu, admiraţi-l, vă rog, pe scumpul de el!… E

beat, de nu se mai poate ţine pe picioare! ŞPAK Ce mai administrator! Omul e jefuit până] u ultimul fir de aţă, iar el bea stejarul de munte!… M-a jefuit o artistă!…

IOANN Iar ai apărut? M-am săturat de tine! ŞPAK Ce cuvinte slut astea – m-am săturat? Noi n-avem nevoie de un asemenea administrator!… ULIANA Trezeşte-te, banditule! Or să te zvârle afară din funcţie! IOANN A, păi tu eşti o vrăjitoare. (*Ia de la Uliana scrumbiile şi le aruncă în antreu*.) ULIANA Huliganule! IOANN (*înarmându-se cu sceptrul*): Of, stai că te-nvăţ eu minte!

ULIANA Ajutor!… Mă bate soţul… Pe mine, o intelectuală!… (*Fuge pe uşa principală*.)

Şpak e *uluit*.

ŞPAK Ivan Vasilievici, linişteşte-te… Ei. mai bea omul câte un păhărel, la nervi… Te înţeleg foarte bine… Dar nu ştiam că poţi şi aşa!… Te credeam un om liniştit… şi, ca să fiu sincer, sub papucul ei… pe când dumneata eşti un vultur!… IOANN Vidma dracului…

ŞPAK Sincer vorbind, asta cam aşa e. Ai dreptate. E chiar bine că ai… Fii mai sever cu ea… Am o treabă cu dumneata, Ivan Vasilievici. IOANN Ţie ce-ţi mai trebuie?

ŞPAK Uite lista lucrurilor furate, stimate tovarăşe

Bunşa… Te rog să certifici… Mi-au furat două costume, două paltoane, două ceasuri, două portţigarete, e notat aici totul… (*îi dă hârtia*)

IOANN Aşa se înmânează o jalbă ţarului? (*Rupe hârtia*)

ŞPAK Ivan Vasilievici… eşti băut, eu înţeleg… dar nici să-ţi faci de cap.

IOANN Mă plictiseşti! Ce ţi-au furat, spune! ŞPAK Două paté… adică un patefon…

IOANN Bine, ia-ţi patefonul. Să-ţi stea în gât. M-am săturat.

ŞPAK Permiteţi-mi, cum se poate… dar nu e al meu… deşi seamănă leit… De fapt, îl iau! Cu restul cum rămâne? Trebuie totuşi să semnezi… IOANN Dar ţi-am dat o grivnă de aur? N-ai luat-o?

Nătărăule!…

ŞPAK Asta da beţie! Ce grivnă? Nu mi-ai dat niciun ban. Vino-ţi în fire, Ivan Vasilievici… O să facem o plângere colectivă împotriva dumitale! IOANN A, văd că nu te laşi… Ce Dumnezeu, oare chiar s-au cuibărit diavolii în voi?… (*Scoate cuţitul*.) ŞPAK Ajutor… Administratorul vrea să înjunghie un locatar!…

Timofeev *dă buzna în antreu*, *apoi în cameră*.

TIMOFEEV Ce s-a întâmplat? Unde e? Cine v-a dat haine de schimb? Cum l-aţi lăsat să intre?… Doar v-am spus să nu deschideţi!…

Uitaţi-vă, Nikolai Ivanovici, la administratorul nostru!… Ajutor! Eu mă duc la miliţie!… (*către Ioann*): Opriţi-vă, altfel amândoi suntem pierduţi!

Ioann ascunde cuţitul

ŞPAK TIMOFEEV

ŞPAK

IOANN

TIMOFEEV

ŞPAK TIMOFEEV
ŞPAK
TIMOFEEV ŞPAK
(*năpustindu-se în antreu*): Mă duc imediat la miliţie!…
Cneazule… Pocneşte-l cu toiagul şi dă-l de-a dura pe scară!
(*se repede după Şpak în antreu*): Vă implor, staţi puţin!… Ăsta nu-i Bunşa!… Cum nu-i Bunşa?
E Ioann cel Groaznic… ţarul cel adevărat… staţi puţin, staţi… sunt normal… vă implor, nu vă duceţi la miliţie!… Este experienţa mea, maşina timpului!… Eu l-am chemat… Vă dezvălui o taină, sunteţi un om cumsecade!… Nu-mi stricaţi experienţa! Un scandal ar distruge totul!… O să-l duc imediat de aici… numai să încerc cheia, iată cheia… Îmi promiteţi să tăceţii Daţi-mi cuvântul de onoare! Permiteţi-mi, deci ăsta e ţarul? Ţarul… Multe se mai petrec pe lumea asta!…
TIMOFEEV Să nu scoateţi o vorbă, totul se va clarifica urmă… îmi daţi cuvântul că nimeni nu va… ŞPAK Pe cuvânt de onoare.
TIMOFEEV Vă mulţumesc, vă mulţumesc. (*Fuge în camera lui*. *Către Ioann*): De ce aţi deschis uşa. Doar v-am rugat să n-o deschideţi!
Şpak se uită pe gaura cheii.
IOANN De ce nu l-ai pocnit peste mutră TIMOFEEV Ce spuneţi, Tvan Vasilievici, de ce să pocneşti omul peste mutră, pentru Dumnezeul… Mai încet, mai încet!… Uite cheia. O încercăm imediat,(*încearcă să introducă cheia*.) Îmi tremură mâinile… A, drace, e puţin cam mare… Bine, o mai pilim puţin.
Apasă pe butoanele aparatului. *Camera lui Timofeev se cufundă în întuneric*. *Se luminează camera lui Şpak*. S p a k *închide uşa după el*.
ŞPAK Deci moneda nu era falsă!…
— Uf-uf-uf… (*Vorbeşte la telefon*, *în şoaptă*.) Miliţia. Miliţia? Aici e Şpak, cel care a fost jefuit astăzi… Nu, nu vă supăraţi, nu sun în legătură cu jaful. Avem aici o altă poveste şi mai şi… Inginerul Timofeev l-a chemat în locuinţa sa pe Ioann cel Groaznic. Pe ţar… Nu beau niciodată… Cu sceptrul… Cum adică? Vă dau cuvântul meu de onoare! Bine, dau eu o fugă până la dumneavoastră, vin imediat!…
cca. u nja
Actul al treilea
MILOSLAVSKI BUNŞA
MILOSLAVSKI BUNŞA
MILOSLAVSKI BUNŞA

MILOSLAVSKI BUNŞA
MILOSLAVSKI BUNŞA
MILOSLAVSKI BUNŞA
Ţiuit. *Beznă*. *Se luminează sala tronului din palatul lui Ioann*. B u n şi a *şi* M i 1 o's 1 a v's k i *sunt suflaţi de un vârtej* în *sală*.

Lua-v-ar toţi dracii cu experienţa voastră cu tot! Asta mai lipsea!

(*se repede la perete*): Tovarăşe Timofeev! Tovarăşe Timofeev! în calitate de administrator, cer întreruperea imediată a acestei experienţe! Ajutor! Unde am nimerit!

Nu mai urla! Ne-a azvârlit la Ioann cel Groaznic. Nu se poate! Protestez!

Un zgomot prevestitor de rele şi dangăt de clopote.

(*închide uşa cu cheia*, *se uită pe geam*, *ceea ce face ca zgomotul să se înteţească*. *Face o săritură îndărăt*): De data asta chiar că am sfeclit-o! Astea-s vedenii, nimic din toate astea nu există. Nikolai Ivanovici, veţi răspunde pentru experienţa dumneavoastră antisovietică! Eşti un dobitoc! Aoleu, ce mai strigă şi ăştia de afară!

Ei n-au cum să strige, nu sunt decât nişte iluzii optice şi sonore, ca la spiritism. Au murit demult cu toţii. Propun să fim calmi! Sunt răposaţi.

Pe geam pătrunde, *zbârnâind*, *o săgeată*.

Ai văzut cum ţintesc răposaţii?!

Adică… iertaţi-mă… credeţi, că pot să exercite violenţă asupra noastră?

Nu, cum să cred aşa ceva. Cred în schimb că or să ne omoare, pe toţi dracii. Ce ne facem fraţilor?!

Oare chiar e adevărat? Nikolai Ivanovici, chemaţi miliţia! în direct. Să pieri în floarea vârstei!…

MILOSLAVSKI BUNŞA
MILOSLAVSKI
BUNŞA MILOSLAVSKI
BUNŞA MILOSLAVSKI
BUNŞA MILOSLAVSKI
BUNŞA
MILOSLAVSKI
Cred că Uliana Andreevna este îngrozită!…
nu i-am spus unde mă duc… îmi îngheaţă sângele în vine!…

Bubuituri în uşă; *o voce*: „*Deschide*, *câine*!”

Asta cui i-o zice? Dumitale.

(*în crăpătura uşii*): Rog să nu fiu insultat! Nu sunt câine! înţelegeţi odată că voi nu existaţi sunteţi experienţa inginerului Timofeev! *Bubuituri*, în numele locatarilor casei, vă rog salvaţi-mă!

Miloslavski deschide uşa de la camera de alături.

Ţoale! Ţoale împărăteşti! Ura, asta da baftă!

O voce: „*Deschide*! *Punem sala la afumat*!”

(*Îmbrăcând un caftan*.) Pune-ţi mai repede veşmântul ţarului, că de nu, suntem pierduţi! Experienţa asta întrece orice măsură! îmbracă-le, că te omor!…

Bunşa îşi pune veşmintele împărăteşti.

Ura! Semeni! Zău că semeni! Ah, totuşi, nu semeni destul! Profilul te strică!… Pune-ţi şi căciula… Vei fi ţar… Pentru nimic în lume!

Ei asta, i, ce-ai vrea, să mă căsăpească şi pe mine din cauza ta? Aşază-te la masă, ia sceptrul… Lasă-mă să te leg la fălci, totuşi nu prea semeni… Am cam dat rasol. Nu, nu merge! ăla are faţa mai inteligentă… Te rog să nu te legi de faţa mea! Taci! Aşază-te, ocupă-te de treburile statului. La ce s-au oprit! Ţarul şi marele cneaz… Repetă… Al întregii Rusii… Ţarul şi marele cneaz al întregii Rusii…

Uşa se deschide, *intră în goană o* p r i e în i e i i *şi cu ei* – Diacul. Rămân *încremeniţi*.

(*către Bunşa*): Deci aţi spus… ţarul şi marele cneaz? Am scris. Virgulă… Unde-o fi tulit-o secretarul nostru?

Pauză.

OPRICINICII

DIACUL

MILOSLAVSKI

Ce s-a întâmplat, tovarăşi. Pe voi vă-ntreb, iubiţilor, care-i problema? Ce parazit a avut curajul să spargă uşile încăperii împărăteşti? De-aia au fost ele puse, ca să le spargeţi voi? (*Către Bunşa*.) Continuaţi, măria voastră… se închină… punct şi virgulă…(*Către opricinici*.) Aştept răspuns la întrebarea pe care v-am pus-o. (în *derută*): Ţarul e aici… ţarul e aici… Ţarul e aici…

Da’ unde aţi vrea să fie? Uite ce-i, drăguţilor, armele jos!… nu-mi plac chestiile astea. *Opricinicii* îşi *aruncă securile*.

DIACUL (*către Bunşa*): Nu mă da prăpădului, luminate ţar, diavolii te-au luat, şi noi ne-am repezit să… şi iaca, diavolii au pierit!

MILOSLAVSKI Au fost diavoli, nu neg asta, dar i-am lichidat. Cer să fie oprită această alarmă tâmpită. (*Către Diac*.) Tu cine eşti? DIACUL Fedka… grămătic la cancelaria domnească…

scriam cu ţarul…

MILOSLAVSKI Apropie-te. Iar pe ceilalţi îi rog să elibereze spaţiul locativ împărătesc. Mai pe scurt, marş afară cu toţii! Uite că l-aţi speriat pe ţar! Marş! (*Către Bunşa, în şoaptă*.) Ţipă tu la ei, că de mine n-ascultă. BUNŞA Marş!!

Opricinicii i se aruncă, la picioare, apoi fug afară. Diacul se aruncă şi el de câteva ori la picioarele lui Bunşa.

MILOSLAVSKI Ei, hai, ajunge cu tumbele. Te-ai aruncat o dată, te-ai aruncat de două ori, acuma gata.

Nu mă privi precum lupul pe miel… Te-am supărat, luminate ţar?!

Cred şi eu. Dar te iertăm.

De ce ai, împărate, obrazul legat? Ori te-a ajuns vreo boală?

(*către Bunşa*, *încet*): Ce taci ca o buturugă!

Nu pot să lucrez singur.

Mă dor dinţii, am un abces.

Are periostită, nu-l mai plictisi pe ţar. DIArUII Att> înţeles. (*Se aruncă la picioarele ţarului*.) MILOSLAVSKI Fedka, nu te mai închina atâta… Aşa poţi să tot zaci până diseară… Să facem cunoştinţă. Ce te holbezi la mine?

DIACUL

MILOSLAVSKI DIACUL

MILOSLAVSKI

BUNŞA MILOSLAVSKI

— DIACUL.

(*ji*

klLOSLAVSKI

DIACUL

BUNŞA MILOSLAVSKI

DIACUL MILOSLAVSKI

DIACUL MILOSLAVSKI

BUNŞA DIACUL

MILOSLAVSKI

DIACUL MILOSLAVSKI

DIACUL MILOSLAVSKI

DIACUL MILOSLAVSKI

Nu te supăra, boierule, nu te recunosc… Ori – eşti-vrerm – citea z?

Da, să zicem că sunt cneaz. Şi ce-i de mirare la asta?

Păi de unde ai apărut în sala tronului? Că doar nu erai aici? (*Către Bunşa*.) Mărite ţar, cine e dânsul? Nu mă chinui!… E prietenul lui Anton Semionovici Şpak. (*încet*): Au, cretinul! Dobitoc ca ăsta chiar şi printre administratori întâlneşti mai rar… (*Cu voce tare*.) Da, cu alte cuvinte, sunt cneazul Miloslavski. Îţi convine asta? (*îngrozit*): Vai de mine! Piei! Ce e? Iar n-am brodit-o? Care-i treaba? Păi, mai ieri te-au omorât… Asta da noutate! Nu mai vorbi tâmpenii, cura adică m-au omorât? (*încet*): Acum să te ţii!…

Te-au spânzurat de propria-ţi poartă, cu trei zile în urmă, din porunca ţarului. Îţi mulţumesc! (*Către Bunşa*.) A ieşit o încurcătură cu numele… Cică am fost spânzurat… Salvează tu situaţia, că am sfeclit-o. (*încet*.) Ce taci, canalie? (*Cu voce tare*.) A, mi-am amintit! Dar nu pe mine m-au spânzurat! Cum îl chema pe ăla spânzuratu? loann-hoţul.

Aha. Păi, eu, sunt dimpotrivă Jorj. Iar banditului ăluia îi sunt văr de-al doilea. Dar m-am lepădat de el. Ba acum – sunt chiar preferatul ţarului şi omul lui de încredere. Ce-ai de zis la asta? A, deci aşa! Că mă uitam eu, seamănă, zic, dar nu prea. Dar de unde ai apărut aici? Eh, diece Fedea, că tare mai eşti curios! Trebuia să lucrezi la miliţia judiciară! Am sosit pe neaşteptate să vă fac o surpriză, tocmai când a început la voi, aiureala cu diavolii… Şi, bineînţeles, am venit imediat la ţar în sala tronului, unde i-am păzit persoana. Slăvit să fii, cneazule! Aşa că acum sunt toate în ordine!

Zgomot în dosul scenei.

De ce urlă din nou? Dă o fugă, Fediuşa, şi afla-*Diacul iese în fugă*.

BUNŞA MILOSLAVSKI

DIACUL

MILOSLAVSKI

DIACUL MILOSLAVSKI

DIACUL

BUNŞA

MILOSLAVSKI

DIACUL MILOSLAVSKI

DIACUL MILOSLAVSKI

BUNŞA DIACUL

MILOSLAVSKI

Doamne, unde mă aflu? Ce sunt eu? Cine sunt? Nikolai Ivanovici!!! Fără istericale!

Diacul se întoarce.

Opricinicii vor să-l vadă pe ţar. Se bucură că a fost salvat.

Ei nu. Asta nu va avea loc. Nu-i timp. Nu e timp. De bucurat ne bucurăm pe urmă. (*Către*

Bunşa.) Trebuie trimişi urgent undeva. Tace, blestematul! (*Cu voce tare*.) Ia zi, Fedenka, nu-i niciun război acuma?

Cum să nu fie, binefăcătorule? Hanul Crimeii şi suedezii ne hărţuiesc fără-ncetare! Hanul din

Crimeea îşi face de cap pe şleahul Iziumului.

Ce spui? Şi cum de-aţi permis aşa ceva?

Diacul i se aruncă la picioare.

Scoală-te, Feodor, nu te învinuiesc pe tine. Ei, uite ce-i… aşază-te şi scrie ucazul împărătesc.

Opricinicii să fie trimişi să-l gonească pe hanul din Crimeea de pe şleahul Iziumului. Pune punct.

Punct. (*Către Bunşa*.) Semnează, mărite împărat.

(*în şoaptă*.) Eu, în calitate de administrator, n-am dreptul să semnez asemenea documente.

Scrie!… Ce-ai scris, cap pătrat? Administrator?

Şi ai pus şi ştampila asociaţiei de locatari? Mare măgar! Scrie: Ivan cel Groaznic (*Către Diac*.)

Ia!

Cuvinţelul ăsta nu-l înţeleg…

Ce cuvinţel? Păi, Gî… rî… Groaznic.

Groaznic?

Ce te legi, Fedka, de orice cuvânt! Ce, vrei să zici că nu e groaznic? Nu e cumplit? Dar urlă odată la el, mărite împărate, bate şi tu odată din picioruşe! Că nu te ascultă!

Cum îţi permiţi?! Păi va…! Păi când o să vă…

(*căzându-i la picioare*): Te-am recunoscut acuma!

Te-am recunoscut, mărite tar…

Păi de-aia zic. Şi să le spui să nu se grăbească înapoi. Ce le-aş mai putea da de făcut? Cântă cheful luptei de mai an, faptele din vremuri de demult, când căzu cetatea din Kazan… spune-le să ia la întoarcere şi Kazanul… să nu se mai facă drumul de două ori…

DIACUL MILOSLAVSKI
BUNŞA MILOSLAVSKI
DIACUL MILOSLAVSKI
DIACUL MILOSLAVSKI
TRIMISUL
MILOSLAVSKI
DIACUL MILOSLAVSKI
BUNŞA

Cum să-ţi spun părinte… să nu te supăr… a. doar Kazanul e al nostru… doar l-am luat demult de tot…

A… Cu asta v-aţi cam grăbit… Dar dacă l-aţi luat, e bun luat. Doar n-o să-l dăm înapoi! Hai, du-te, şi să nu mai prind niciunul pe-aici, în cinci minute!

Diacul iese *în fugă*.

Hai că s-au pornit, cum-necum, lucrurile. Ce va fi mai departe nu se ştie însă. De ce nu şi-o fi învârtind maşinuţa înapoi? Trebuie să-ţi dezvălui o taină cumplită. În zăpăceala aia am luat cheia cu mine. Uite-o. Mierli-o-ai, blestematule! Toate-s din cauza ta, dobitocule! Acuma ce ne facem? Bine, mai încet, că vine diacul.

(*intră*): Au pornit, mărite ţar. Nu s-au mirat? Foarte bine. Ce-a mai rămas de făcut?

Trimisul suedez e aici. Adă-l încoace.

Diacul îl introduce pe trimisul suedez. *Acela*, *privindu-l pe Bunşa*, *tresare*, apoi *începe să* se *închine*.

Prealuminate… preaseniorale… domnitor… (*Se închină*.)

Bunşa îi seringe mâna trimisului. *Trimisul e mirat*, *face o plecăciune*.

Der grosser kenig des şvedişen kenigsreih zand te mih, zeinen treien diner, tu inen, ţar şi mare cneaz Ivan Vasilovici Usarussa, damit di fraghe fon ţinut Kem, di di rumfollviurdighe şvedişe arme erobern hat, freivillig în ordnundg bringen…

Aşa, aşa… vorbeşte bine inturistul… numai să fi înţeles măcar un cuvinţel! Ne-ar trebui un traducător, Fedinka!

Am avut un tălmaci neamţ, da l-am fiert în apă clocotită.

Asta-i o porcărie, Fedia! Nu se cade să te porţi aşa cu traducătorii! (*Către Bunşa*.) Răspunde-l

ceva… nu vezi că omul îşi dă sufletul aici.

Eu în limbi străine nu ştiu de: îl cuvinte revolU

ţionare, pe celelalte le-am uitat.

MILOSLAVSKI

TRIMISUL

MILOSLAVSKI

DIACUL

MILOSLAVSKI

TRIMISUL

MILOSLAVSKI

DIACUL MILOSLAVSKI

DIACUL TRIMISUL

DIACUL MILOSLAVSKI

TRIMISUL

DIACUL

MILOSLAVSKI

BUNŞA

MILOSLAVSKI

Păi zi-le măcar pe astea revoluţionare, decât să stai aşa, fără niciun cuvânt… Ca peştele pe tron! (*Către trimis*.) Continuaţi, sunt absolut de acord cu dumneavoastră.

Di fraghe fon, ţinut Kem… Svedişe arme hat zi erobern… Der grosser kenig des şvedişen kenigsreihs zand te mih… und… Das ist zer erste frage… ţinut Kem…

Corect. Absolut corect. (*Către Diac*.) Ar fi interesant să aflăm măcar în linii mari ce doreşte… Ca să zic aşa, ideea… sensul… Eu, parcă e un făcut, nu sunt prea tare la limba suedeză, iar ţarul nu se simte bine…

El, părinte, vorbeşte în nemţeşte. Şi nu-i greu să-l înţelegi ce zice. Vor ţinutul Kem. Am luptat pentru el, zice, acum dă-ni-l, zice!… Păi ce-ai tăcut până acuma? Ţinutul Kem? O, ia… o, ia…

Păi care-i problema? Să-l ia sănătoşi!… Doamne, şi eu care îmi închipuiam că-i cine ştie ce!… Dar cum se poate, binefăcătorule?! Păi cui îi trebuie aşa ceva? (*Trimisului*.) Luaţi-l, luaţi-l, ţarul e de acord. *Gut*. O, Doamne, Iisuse!

(*e bucuros*, *se închină*): Kann în mih freiţelen und în mein faterland ţuriukkeren? întreabă, dacă se poate întoarce acasă. A, sigur că da! Să plece chiar astăzi. (*Trimisului*.) Orevuar.

(*închinându-se*): Vas befelt ţar şi mare cneaz Ivsn Vasilievici den grossen kenig des Svedens hinterbringen?

Întreabă ce să-i transmită regelui? Salutul meu călduros.

Eu nu sunt de acord să-i transmit unui rege salutări călduroase. Mă va sfâşia opinia publică. Taci, scandalagiule. (îi *îmbrăţişează pe trimis şi acestuia îi dispare de pe piept un medalion scump*.) Aufviderzeen, închinaţi-vă regelui şi spuneţi-i să nu trimită pe nimeni deocamdată. Nu-i nevoie. Nihts.

Trimisul închinându-se, *iese cu Diacul*.

Ce om plăcut. Îmi închipui că are la valută în buzunar!

BUN ŞA Sunt copleşit de greutatea crimelor de stat pe care le-am săvârşit. O, Doamne! Ce face acum nenorocita de Uliana Andreevna? Probabil c-o fi la miliţie. Plânge şi geme, iar eu am ajuns împotriva voinţei mele, ţar… Cum să mai apar la adunarea noastră generală?

Diacul *intra*, *căutând ceva pe jos*.

Iar te târăşti, taică?

Să nu mă pedepseşti, mărite ţar… Trimisul regesc şi-a pierdut iconiţa de pe piept… avea briliante şlefuite…

Nu-i bine să fii căscat.

Când a intrat aici, o avea, acum – a ieşit, şi n-o mai are…

Aşa se întâmplă întotdeauna. La teatru, spre exemplu, la bufet. Trebuie să fii atent la lucrurile tale când intri undeva. Ce te holbezi aşa la mine? Doar nu-ţi închipui că i-am luat-o eu? Vai de mine, vai de mine!! (*către Bunşa*): I-ai luat-o tu? O fi căzut pe după tron. (*Caută*.) Nu e! mai uită-te şi sub masă. Păi dacă nu e, nu e.

Nu înţeleg nimic… ce nenorocire! (*Pleacă*.) Se petrec lucruri din ce în ce mai îngrozitoare. Ce n-aş da acuma să apar în persoană şi să declar că am fost găsit. Toată lumea ar exulta de fericire!

(*intră*): Patriarhul vrea să te vadă, mărite ţar. E bucuros. Din rău în mai rău.

Spune-i că-l rugăm să vină aici de urgenţă. Ce faci? N-am voie să stau în aceeaşi încăpere c-un reprezentant al cultelor. Sunt pierdut!

Dangăt de clopote. *Intră* Patriarhul.

PATRIARHUL Să trăieşti, doamne, la anu’ şi la mulţi ani! Să răsune fraţilor, trâmbiţele de aur! Mărite ţar şi cneaz, arată-ne privirea şi chipul tău prea minunat! După ce s-a aflat în stăpânirea diavolilor celor groaznici, ţarul se întoarce la noi. Să-ţi dea dară Dumnezeu puterea lui Samson, cutezanţa lui Alexandru, înţelepciunea lui Solomo» şi blajinătatea lui David! Să te slăvească toate

MILOSLAVSKI
MILOSLAVSKI DIACUL
MILOSLAVSKI DIACUL
MILOSLAVSKI
DIACUL MILOSLAVSKI BUNŞA MILOSLAVSKI
DIACUL BUNSA
DIACUL
BUNŞA MILOSLAVSKI
BUNŞA
DIACUL
MILOSLAVSKI
DIACUL
MILOSLAVSKI
DIACUL
MILOSLAVSKI DIACUL
MILOSLAVSKI
DIACUL MILOSLAVSKI

ţările şi toată suflarea omenească, acum şi pururea, şi în vecii vecilor!

(*aplaudând*). Bravo! Amin! Nu mai pot adăuga nimic la raportul dumneavoastră strălucitor, doar un singur cuvânt: amin!

Corul începe să cânte „Ani mulţi întru fericire”. Miloslavski salută, cântă ceva vesel şi contemporan.

(*Către Bunşa.*) Vezi cum te salută! Şi tu te smiorcăiai!... (*Către Patriarh.*) Adevărat a-nviat, părinte! (*îl îmbrăţişează pe patriarh, şi acestuia îi dispare de pe piept panaghia.*) Vă mulţumesc încă o dată părinte, vă mulţumesc, în numele ţarului şi în numele meu, iar acum întoarceţi-vă în biserică, la sfinţii dumneavoastră. Sunteţi cu desăvârşire şi absolut liber, şi nici de cor nu mai e nevoie. Dacă intervine ceva urgent, vă chemăm noi. (*îl conduce pe patriarh până la uşă, ÎI salută milităreşte.*)

Patriarhul pleacă cu Diacul. Diacul se *întoarce în fugă, neliniştit.*

Ce s-a mai întâmplat?

Of, ce blestem! Panaghia de pe pieptul patriarhului a fost...

Te pomeneşti că i-au şparlit-o? Au şparlit-o!

Ei, ăsta-i misticism curat! Dar ce se petrece aici, la voi?

Panaghia avea aur în patru colţuri, safire, două smaralde. Ce neobrăzare!

Ce-mi porunceşti să fac, cneazule? Că degeaba îi spânzurăm pe hoţi, tot nu-i putem stârpi. Ei, acum chiar să-i spânzuri, asta-i prea de tot! Aici, îţi spun drept, nu sunt de acord. Este o exagerare tipică. Cu hoţii, Fedia, dacă vrei să ştii, trebuie să te porţi delicat. Tu du-te la patriarh şi consolează-l cumva… mai cu tandreţe… Ce, e tare necăjit?

A rămas ca o stană de piatră. E de înţeles. Din pricina asta se pot întâmpla mari zguduiri. Nu ştiu dacă şi altora, dar mie mi s-a întâmplat să văd, pe la teatre… *Diacul iese în fugă*.

MILOSLAVSKI

BtJNŞĂ. Încep să fiu chinuit de vagi bănuieli. Lui Şpak – costumul, trimisului – iconiţa, patriarhului – panaghia…

Ce vrei să insinuezi? Nu ştiu cum sunt alţii, dar eu personal nu pot lua nimic. Aşa sunt făcute mâinile mele… Sunt anormale. În cinci oraşe mi-au făcut fotografii la degete… oamenii de ştiinţă… şi toţi şefii spun într-un glas că aceste degete nu se pot atinge de ceva ce nu le aparţine. Am început chiar să port mănuşi, atât de tare m-au plictisit.

(*intră*): Cneazul Edighei al tătarilor doreşte să intre la măritul ţar.

Ei nu! Dacă o ţinem tot aşa, am să cad jos de oboseală. Declar pauză pentru masa de prânz. Ţarul poftеşte să ospăteze.

Stolnicii *aduc bucatele*, *după stolnici apar* e în t a – reţii din guzle.

Parc-ar fi un vis!… (*către Diac*): Asta ce e?

Rinichi de iepure fripţi şi capete de ştiucă în usturoi… icre, binefăcătorule. Vodcă dreasă cu anason, cu enibahar, de care poftiţi. Grozav! Ţarule, să luăm câte un păhărel la gustarea caldă!… (*Bea*.) La mine, oşteni, opricinicii mei!…

Bunşa bea.

ţ. –; DIACUL Păi opricinicii au plecat, mărite cneaz!

MILOSLAVSKI Şi bine au făcut, lua-i-ar dracu'! Nu pot să-mi amintesc de ei fără scârbă. Au stilul de a tăia i imediat, de a face totul bucăţele! Securile alea…) – s sunt nişte bandiţi, Fedia. Iartă-mă măria ta.

pentru sinceritate, dar opricinicii dumneavoastră sunt pur şi simplu nişte bandiţi! *Votr santé*! BUNŞA Se pare că sub influenţa alcoolului, nervii mei s-au mai calmat puţin.

MILOSLAVSKI Păi vezi. Iar tu, Fedia, ce te-ai retras acolo, lângă rinichi? Bea şi tu, Fediunea, nu te jena. Noi nu ne ţinem mari. Mi-ai

plăcut tare mult. Fără tine, trebuie să recunosc, eram fără mâini, fără picioare. Hai să bem bruderşaft. Când o să fim prieteni, am să te învăţ să mergi la teatru… Da, măria ta, va trebui să clădim un teatru.

DIACUL

MILOSLAVSKI

DIACUL

BUNŞA

MILOSLAVSKI DIACUL

MILOSLAVSKI

BUNŞA

MILOSLAVSKI

DIACUL BUNŞA

Eu am trasat deja nişte acţiuni şi am hotărât că trebuie început cu instituirea asociaţiilor de locatari.

Măria ta, nu mă da pieirii, dar eu zic că teatrul e mai important. Îmi închipui ce caft e acuma pe şleahul Iziumului, nu-i aşa, Fedia? Ia zi, la voi la magazin se primesc safire?

Vine ţarina, măria ta, vrea să te vadă.

Ei poftim! Nu ştiu cum, la asta nu m-am gândit.

Mă tem să nu iasă vreo încurcătură cu Uliana

Andreevna. Ea, între noi fie vorba, nu priveşte cu ochi buni treburile astea. Dar de fapt, mai dă-o dracului, ce, doar n-o să-mi fie frică de ea, nu?

MILOSLAVSKI Aşa e.

Bunşa îşi scoate legătura.

BUNŞA MILOSLAVSLKI

ŢARINA

BUNŞA

MILOSLAVSKI BUNSA

ŢARINA

BUNŞA

MILOSLAVSKI

BUNŞA ŢARINA

bunşa

ŢARINA

Legătura însă era mai bine să n-o scoţi. Sincer vorbind, nu prea ai mutră de ţar. Cum? Ia te rog! Cu cine vorbeşti? Bravo! Aşa trebuia să grăieşti şi mai înainte!… *Apare* Ţ ar în a, *şi Bunşa îşi pune pince-nez-ul*.

(*uimită*): Prealuminate ţar, cneaz şi stăpân al meu! îngăduie roabei tale, încălzită de îndurarea ta…

Îmi pare bine. (*îi sărată mina ţarinei.*) îmi pare bine de cunoştinţă. Permiteţi-mi să vă prezint – diacul… şi cetăţeanul Miloslavski. Vă rog să veniţi la măsuţa noastră-Ce tot îndrugi acolo? Scoate dracului pince-nez-ul. Hei-hei! Băiete! O porţie de rinichi pentru ţarină! Iertaţi-mă, numele dumneavoastră nu-i Iulia Vladimirovna? Marfa Vasilievna sunt… Minunat, minunat!

Şi-a dat drumul! O-ho! Văd că eşti descurcăreţ! Şi ce mai făcea pe mironosiţa! Un păhărel de vodcă cu enibahar, Marfa Vasilievna.

(*chicotind*): Vai, cum se poate… Tocmai discutam o problemă foarte interesantă: instituirea asociaţiilor de locatari. Trudeşti prea mult, măria ta, precum albina trudeşti.

BUNŞA

ŢARINA

BUNŞA

MILOSLAVSKI

GUZLARII BUNŞA

MILOSLAVSKI

BUNŞA

GUZLARII

BUNŞA

ŢARINA BUNŞA

MILOSLAVSKI

Încă un păhărel la capul de ştiucă.

Vai, ce faceţi?…

(*Către Diac*): Ce te zgâieşti aşa la mine? Ştiu eu ce e-n capul tău! Te gândeşti poate c-oi fi vreun fiu de vizitiu, sau altceva de genul ăsta?

Ia recunoaşte!

Diacul îi *cade la picioare*.

Recunoaşte, hoţule… Care fiu de vizitiu? Aia a fost o viclenie din partea mea. (*Către ţarină.*) Mi-am bătut joc de ei, stimată Marfa Vasilievna. Cum? Să taci! (*Către Diac.*) Spune-mi te rog, n-aveţi cumva pe aici un cabinet separat? Dragii mei! Ce s-a cherchelit! Şi cât de repede, cu câtă iscusinţă! Trebuie să salvăm situaţia. (*Către cântăreţii din guzlă.*) De ce tăceţi, cetăţeni! Ia zice-ţi-i ceva.

Cântăreţii încep să cânte din guzle şi din gură.

(*cântă*): Nu norul cel falnic s-a-nourat… Nu tunetul cel groaznic

a tunat… Pe unde calcă fiara, al Crimeii ţar…

Ce fiară? Nu permit să se cânte asemenea cântece despre ţari! Chiar dacă-i al Crimeii! (*Către Diac*.) Ce fel de muzicanţi ai adus? V-aţi cam făcut de cap cât am lipsit.

Diacul îi cade la picioare.

Ia zi, Fediuşa, n-aveţi cumva nişte apă minerală? Zi-le să cânte rumba!

Tu, tătucule, să ne spui numai, cum vine asta… că noi o prindem din zbor… numaidecât… *Bunşa fredonează un dans modern*. *Guzlarii îl cântă*.

(*către Ţarină*): îmi permiteţi să vă invit la un tur, Iulia Vasilievna?

Vai, ce ruşine! Ce faci mărite ţar…

Lasă, lasă. (*Dansează cu ţarina*.)

Diacul îşi smulge părul din cap…

Lasă, Fedia, nu te necăji. Ei, a luat şi ţarul° doză mai mărişoară, şi ce-i cu asta… cui nu i se întâmplă! Hai şi noi! (*Dansează cu Diacul*.)

Dangăt de clopote şi larmă. *Cântăreţii din guzle se opresc*

DIACUL ŢARINA

MILOSLAVSKI DIACUL

MILOSLAVSKI

DIACUL

MILOSLAVSKI

BUNŞA

TIMOFEEV IOANN

TIMOFEEV MILOSLAVSKI

IOANN MILOSLAVSKI

IOANN

Asta nu-mi place, ce s-a mai întâmplat? *Diacul iese în fugă*, *apoi se întoarce*.

Ce năpastă, ce năpastă! S-au răsculat opricinicii, vin încoace! strigă că ţarul nu-i cel adevărat. Zic că-i uzurpator!

Vai de tinereţea mea! Am dansat cu uzurpatorul… Of, or să mă ducă la mănăstire, or să mă călugărească! Asta-i pierzania mea!…(*Fuge*.) Cum adică opricinicii? Doar au plecat pe şleahul Iziumului?

N-au ajuns, tătucule. Cineva i-a îndemnat la răzmeriţă. S-au întors…

Şi ce canalie a răspândit zvonul ăsta infam? Patriarhul, tătucule, patriarhul. Dragă suverane, suntem pierduţi! Cer să fie continuat dansul! Cum adică suntem pierduţi? Cetăţeni, ce-i de făcut?

Guzlarii dispar împreună cu Diacul.

Nikolai Ivanovici, salvaţi-ne!

Zgomotul se apropie Ţiuit. *Beznă*. *Lumină*. *Peretele se destramă şi lângă sală apare camera lui Timofeev*.

Mai repede, Ivan Vasilievici! (*îşi* încheie *veşmintele împărăteşti*): Slavă ţie, Doamne! Uite-i, sunt vii!

Vii, vii! (*Către Bunşa*.) Hai, dă-i drumul, dă-i drumul! (*Intră în fugă*, *împreună cu Bunşa*, *la Timofeev*.)

(*văzându-l pe Bunşa*): Au, piei, dispari! Temporar, mărite, numai temporar, nu vă neliniştiţi!

loann intră în fugă în sala tronului.

Ivan Vasilievici! Aveţi în vedere, ţinutul Kejn l-am dat suedezilor! Aşa că totul e în ordine! Suedezilor? Kemul? Cum aţi cutezat, pui de năpârcă? cri

În sală intră în fugă un opricinic şi Diacul.

Kem – suedezilor? Iar tu, păşit?

diac viclean, ce-ai

TIMOFEEV

ŞPAK

TIMOFEEV MILIŢIA

BUN ŞA MILOSLAVSKI

Diacul îi cade la picioare. *Ioann*, *mânios*, *ÎI trinteşte peste aparat*. *Diacul se ridică imediat se repede în sala tronului*.

Beznă. *Lumină*. Sala *tronului* a *dispărut*.

Aparatul! Aparatul meu! L-au sfărâmat! Ce-aţi făcut? De ce l-aţi întărâtat?... S-a dus invenţia, mea!

În antreu apare miliţia?! Ş p a k.

Uitaţi-i, tovarăşi şefi, uitaţi-i! Ah, canalie!

Aha!... (*Către Bunşa*.) Sunteţi ţar? Buletinul de identitate, cetăţene.

Mă căiesc, am fost ţar, dar numai sub presiunea mârşavei experienţe a inginerului Timofeev. De ce-l ascultaţi, tovarăşi? Venim de la un bal mascat, din parcul de cultură şi odihnă, de acolo venim. (*îşi scoate veşmântul boieresc*.) *Bunşa* îşi *scoate* veşmintele *împărăteşti*. *Pe pieptul lui Miloslavski* – medalionul şi *panaghia*.

BUNŞA S-au adeverit bănuielile mele! L-a jefuit şi pe patriarh şi pe trimisul suedez! Ţineţi-l! Costumul meu! De ce încurcaţi miliţia, cetăţeni? Ăştia-s hoţii?

Da, hoţii, hoţii! Nu vedeţi că fură, nu vedeţi că o fac pe ţarii?

Apare Uliana Andreevna.

Uite-l unde era! Ce-i, te-au şi cules? Aici mi-ai ajuns, beţivanule?

Uliana Andreevna! Recunosc cu toată sinceritatea că am domnit, dar de înşelat nu te-am înşelat, dragă Uliana Andreevna! M-au ispitit şi cu ţarina, diacul mi-e martor!

Care diac? Ce tot îndrugi, alcoolicule? Ăsta e ţar, tovarăşi şefi? E administrator de bloc! Să tăceţi cu toţii! Cu toţii! Aparatul meu, maşina mea e distrusă. Iar voi îi tot daţi zor cu fleacurile astea… Da, eu am făcut-o, eu am făcut experienţa, dar nu ştiu de ce cad atâtea nenorociri pe capul meu… a apărut dobitocul ăsta de administrator şi a luat cheia cu el! Ramolitul ăsta bătrân.

ŞPAK
MILIŢIA
SPAK
ULIANA
BUNŞA
ULIANA TIMOFEEV
MILIŢIA
TIMOFEEV
MILIŢIA
MILOSLAVSKI
MILIŢIA
MILOSLAVSKI
MILIŢIA
BUNŞA
MILOSLAVSKI
TIMOFEEV
ZINAIDA
TIMOFEEV
ZINAIDA
TIMOFEEV
ZINAIDA
TIMOFEEV
ZINAIDA

dărâmătura asta de cneaz… şi l-a enervat pe Ivan cel Groaznic! Şi iată că aparatul meu nu mai există! Iar voi îi daţi zor cu fleacurile voastre! Aţi terminat, cetăţene? Am terminat.

(*către Miloslavski*): Buletinul dumneavoastră de identitate?

Ce buletin? Parcă mai e nevoie de buletin? Miloslavski sunt. Jorj.

(*cu bucurie*): A! Deci ai şi ajuns la Moscova? N-am să v-o ascund. Am sosit înainte de termen-Ei, acum poftiţi cu toţii la secţie. Mă predau cu încântare în mâinile dragii noastre miliţii populare, sper în ea şi pe ea mă bizui. Eh, Kolea, academicianule! Nu plânge! Se vede-treaba că asta ţi-e soarta! Dar în legătură cu panaghia să nu credeţi, tovarăşi, asta mi-a făcut-o cadou patriarhul.

Miliţia îi *scoate pe toţi din locuinţă. În acelaşi moment se-stinge lumina în camera lui Timofeev*. *O voce veselă se aude în difuzorul din antreu*: *„Ascultaţi continuarea la opera „Pskoviteanka”*. *Şi pe loc izbucnesc clopotele şi începe să cânte o muzică hârtită*. *Camera lui Timofeev se luminează*. Timofeev *doarme în poziţia în care a adormit în actul întâi*.

Mai repede, mai repede, Ivan Vasilievici… Fir-ar să fie, am adormit. Doamne, ce tâmpenii am visat… Dar aparatul o fi întreg? E întreg. Doamne, m-a părăsit soţia… A nu, asta a fost în vis. Ara visat, slavă domnului. Dar dacă… Cosinus… la dracu', m-a plictisit cu clopotele lui…

Antreul se luminează. *Intră* Z în a i d a.

Kolea, eu sunt.

Zinocika, tu!

Nici nu te-ai mai culcat? Kolka, ai să înnebuneşti.

ascultă-mă pe mine. Îţi dau un ceai şi te culci…

Nu se poate să lucrezi aşa!

Zina, voiam să te întreb… vezi, eu îmi recunosc vina… într-adevăr, am lucrat atâta că nu ţi-am mai dat destulă atenţie în ultimul timp… cosinus.

mă înţelegi?

Nu înţeleg nimic.

Unde ai fost acum?

La repetiţie.

TIMOFEEV

ZINAIDA TIMOFEEV

ZINAIDA TIMOFEEV

ZINAIDA TIMOFEEV

ZINAIDA TIMOFEEV

ZINAIDA

Să-mi spui… dar numai adevărul. îl iubeşti pe Iakin?

Pe care Iakin?

Nu te preface. E foarte talentat… îi vor da într-adevăr un apartament? Ei, cu alte cuvinte, regi-zorul vostru de film. N-avem niciun regizor Iakin. Serios? Serios.

Dar unul Molceanovski aveţi? Nici Molceanovski n-avem. Ura! Asta a fost o glumă. Ţi-am spus că ai să înnebuneşti!

Da, da!

Bătăi la uşă.

Dă buzna Şpak.

TIMOFEEV Anton Semionovici, am visat adineauri că aţi fost jefuit. ŞPAK (*plângând în hohote*): Ce vise? Chiar am fost jefuit! TIMOFEEV Cum?

ŞPAK M-au curăţat total. În timp ce eram la serviciu. Patefonul, portţigaretul, costumul! Doamne! Mi-au luat şi aparatul de telefon, cu fir cu tot!… J Zinaida Mihailovna, îmi permiteţi să dau un telefon? Doamne! (*Se repede la telefon*.) Miliţia! Unde-i administratorul nostru?

ZINAIDA (*deschizând larg fereastra*, *strigă*): Uliana Andre-evna! Unde-i Ivan Vasilievici? L-au jefuit pe Şpak!

La radio izbucneşte puternic muzica. CORTINA

SFÂRŞIT